

หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ

(ฉบับปรับปรุง)
พุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลท่าพระ
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดกองการศึกษา ตำบลท่าพระ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยกำหนดถึงความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้มีคำสั่งกำหนดให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพสมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๓ ปี) ที่กำหนดไว้ในฉบับนี้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ
สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ประกาศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	ก
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๕
วิสัยทัศน์.....	๕
หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	๖
จุดหมายการศึกษาปฐมวัย.....	๖
คุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	๗
ภารกิจ / เป้าหมาย.....	๑๙
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี).....	๒๐
สาระการเรียนรู้.....	๒๐
๑. ประสพการณ์สำคัญ.....	๒๐
๒. สาระที่ควรเรียนรู้	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๕ วันสำคัญ	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๖ ท้องถิ่นของเรา	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๘ อาเซียน	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๙ สะเต็มศึกษา	
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๑๐ โตไปไม่โกง	
- สาระการเรียนรู้อื่นๆ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ EF และนโยบายฯ	
กำหนดเวลาเรียน.....	๔๒
โครงสร้างหน่วยประสพการณ์.....	๔๒
การจัดประสพการณ์การเรียนรู้.....	๖๘
ตารางกิจกรรมประจำวัน.....	๗๗
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้.....	๗๘
สื่อและแหล่งการเรียนรู้.....	๗๘
การส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้.....	๗๙
การประเมินพัฒนาการ.....	๘๑
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา.....	๘๑
ภาคผนวก	

ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ
(ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรมวิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียนซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกันประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่องให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๔๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ ตำบลท่าพระอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าวจึงได้จัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) โดยกำหนดถึงความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ในฉบับนี้ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) ฉบับนี้

ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่เดือน ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาฉบับปรับปรุงนี้ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางเพ็ญฉวี สัตรนอก)

นักสนทนการชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเทศบาลตำบลท่าพระ

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง ๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็น-องค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับกาพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

วิสัยทัศน์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ
สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ

“ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสร้างคนดี มีคุณธรรมอยู่อย่างพอเพียง”

ตราประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ

สีประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ

ฟ้า   ขาว

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จุดหมายการศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และเมื่อมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
๒. มีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

.....

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

- ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
- กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

- มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
- ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
- มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม

- มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
- อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
- มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. มีน้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑. มีน้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑. มีน้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๒. มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๒. มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๒. มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	๑. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
๒. ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๒. ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๒. ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมด้วยตนเอง
๓. นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๓. นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๓. นอนพักผ่อนเป็นเวลา
๔. ออกกำลังกายเป็นเวลา	๔. ออกกำลังกายเป็นเวลา	๔. ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง
๒. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของตนเอง	๒. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของตนเอง	๒. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของตนเอง
	๓. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของผู้อื่น	๓. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของผู้อื่น
		๔. ร้องขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. เดินตามแนวที่กำหนดให้ ๒. กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้ ๓. วิ่งแล้วหยุดได้ ๔. รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๑. เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ๒. กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว ๓. วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ ๔. รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	๑. เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ๒. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว ๓. วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ๔. รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย ๕. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ - ตาประสานสัมพันธ์กัน

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้โดยใช้มือเดียว ๒. เขียนรูปวงกลมตามแบบได้ ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางขนาด ๑ ซม. ได้	๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้ ๒. เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้	๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ ๒. เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ร่าเริง สดชื่น แจ่มใสและ อารมณ์ดี ๒. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๑. ร่าเริง สดชื่น แจ่มใสและ อารมณ์ดี ๒. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ ตามสถานการณ์	๑. ร่าเริง สดชื่น แจ่มใสและ อารมณ์ดี ๒. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ สอดคล้องกับสถานการณ์อย่าง เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดี ต่อดตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. กล้าพูด กล้าแสดงออก ๒. แสดงความพอใจในผลงานของ ตนเอง	๑. กล้าพูด กล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสมบางสถานการณ์ ๒. แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเอง	๑. กล้าพูด กล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสมตามสถานการณ์ ๒. แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเองและ ผู้อื่น

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๓. สนใจ มีความสุข และแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และดนตรี	๑. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๓. สนใจ มีความสุข และแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และดนตรี	๑. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๓. สนใจ มีความสุข และแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และดนตรี

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ แสดงออกทางด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. แสดงผลงานศิลปะตามจินตนาการของตนเอง ๒. แสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ ดนตรีตามจินตนาการของตนเอง	๑. แสดงและชื่นชมผลงานศิลปะตามจินตนาการของตนเอง ๒. แสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ ดนตรีตามจินตนาการของตนเอง	๑. แสดงและชื่นชมผลงานศิลปะตามจินตนาการของตนเองและของผู้อื่น ๒. แสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ ดนตรีตามจินตนาการของตนเองและของผู้อื่น

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง ๒. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๑. ขออนุญาตเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. รอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. ขออนุญาตเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นได้ด้วยตนเอง ๒. รอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. แสดงความรักเพื่อน ๒. แสดงความมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ๓. แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. แสดงความรักเพื่อน ๒. แสดงความมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ๓. ช่วยเหลือผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๔. แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. แสดงความรักเพื่อน ๒. แสดงความมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ๓. ช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วยตนเอง ๔. แบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น ๒. เล่นและทำกิจกรรมกับเพื่อนเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น ๒. เล่นและทำกิจกรรมกับเพื่อนเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ๒. เล่นและทำกิจกรรมกับเพื่อนได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๒. จัดเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. จัดเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง ๒. จัดเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ได้ด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๓. ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. แต่งตัวด้วยตนเอง ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๓. ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑. แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกต้องวิธี ๓. ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๒. ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง ๒. ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้ได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๒. ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑. มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑. มีดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง ๒. ทิ้งขยะได้ถูกที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ ด้วยตนเอง	๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ
๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง	๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง
๓. หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี	๓. ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ไทยและเพลงสรรเสริญพระ บารมี	๓. ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติ ไทยและเพลงสรรเสริญพระ บารมี

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. บอกความเหมือนระหว่าง ตนเองกับผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ช่วย เหลือ	๑. บอกความเหมือนระหว่าง ตนเองกับผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. บอกความเหมือนระหว่าง ตนเองกับผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
๒. บอกความแตกต่างระหว่าง ตนเองกับผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ช่วย เหลือ	๒. บอกความแตกต่างระหว่าง ตนเองกับผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๒. บอกความแตกต่างระหว่าง ตนเองกับผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
๓. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับ เด็กที่แตกต่างไปจากตน	๓. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับ เด็กที่แตกต่างไปจากตน	๓. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับ เด็กที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. เล่นร่วมกับเพื่อน	๑. เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม	๑. เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อน อย่างมีเป้าหมาย
๒. ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และ บุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๒. ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับ ผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วย ตนเอง	๒. ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับ ผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ เหมาะสมกับสถานการณ์

บ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๔. ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำได้ด้วยตนเอง ๓. ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามได้ด้วยตนเอง ๔. ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ๓. ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ๔. ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ โดยมีผู้ช่วยเหลือ ๒. พูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง โดยมีผู้ช่วยเหลือ ๓. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	๑. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ โดยมีผู้ชี้แนะ ๒. สนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง โดยมีผู้ชี้แนะ ๓. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	๑. ฟังผู้อื่นพูดจนจบด้วยตนเอง ๒. สนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง ๓. เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตนเอง ๒. เขียน ชิด เขียน อย่างมีทิศทาง	๑. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด ๒. เขียนคล้ายตัวอักษร	๑. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ ๒. เขียนชื่อของตนเองตามแบบ ๓. เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ๒. จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว ๓. คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน ๔. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑. บอกลักษณะ และ ส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ๒. จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตเห็นเพียงลักษณะเดียว ๓. จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ ๔. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑. บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ๒. จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตเห็นสองลักษณะขึ้นไป ๓. จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ ๔. เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	๑. ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑. อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ๒. คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ ๒. แก้ปัญหาทดลองผิดลองถูก	๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น ๒. ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ๒. ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑๑ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑.สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง ๒. อธิบายผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ๒.อธิบายผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ชี้แนะ	๑. สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ๒. อธิบายผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง / เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑.เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง ๒.อธิบายเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่ ๒. อธิบายเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ชี้แนะ	๑. เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง อย่างหลากหลายและแปลกใหม่ ๒. อธิบายเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองด้วยตนเอง

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑.สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง ๒.กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑. สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น ๒. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑. สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ๒. กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ ๒. ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง ๒. ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง ๒. ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไหร่” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

ภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ
สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลท่าพระ

- พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ คิวิเคราะห์
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิตที่ดีรู้จักสามัคคี
- พัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้เอกลักษณ์ และ อัตลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักการมีส่วนร่วม การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
- พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อรองรับการประเมินมาตรฐานภายในและภายนอก
- พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและการเรียนรู้คุณภูมิปัญญาท้องถิ่น
- พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักการดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ
สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลท่าพระ

- ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ผู้เรียนมีจิตสำนึก รู้จักรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ คิวิเคราะห์และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
- ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดีมีลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีกีฬา รู้รักสามัคคี
- ผู้สอนมีคุณธรรม จริยธรรม แสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- ผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
- ผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วม และสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน
- ผู้เรียนรู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองรับการประเมินมาตรฐานภายในและภายนอก
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและได้เรียนรู้คุณภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักการดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ
สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยยึดถือหลักการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการพึ่งพาตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึง **สาระการเรียนรู้** ที่ประกอบด้วย **ประสบการณ์สำคัญ** และ **สาระที่ควรเรียนรู้** ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป จึงได้กำหนดไว้ดังนี้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะส่งผลเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ประสบการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กมีประสบการณ์ตรงด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การสร้างความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้น การฝึกทักษะต่าง ๆ ต้องให้เด็กมีประสบการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบ ลองผิดลองถูก สำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติรอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสบการณ์สำคัญแบบองค์รวมที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะดนตรี ๒. การเคลื่อนไหว และการทรงตัว ๓. การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ และระบบประสาท ๔. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส ๕. การวาด ๖. การเขียนขีดเขียน ๗. การปั้น ๘. การฉีก ๙. การตัดปะ ๑๐. การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว ๑๑. การรักษาความปลอดภัย

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กรู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัย ไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง ๒. การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข ๓. การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก ๔. การเล่นอิสระ ๕. การเล่นเกมบทบาทสมมติ ๖. การชื่นชมธรรมชาติ ๗. การเพาะปลูกอย่างง่าย ๘. การเลี้ยงสัตว์ ๙. การฟังนิทาน ๑๐. การร้องเพลง ๑๑. การท่องคำคล้องจอง ๑๒. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ตามความสนใจ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว ในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กมีโอกาสได้เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกัน หรือต่างวัย เพศเดียวกัน หรือต่างเพศ อย่างสม่ำเสมอ

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย
๒. การเล่นอย่างอิสระ
๓. การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น
๔. การแบ่งปันหรือการให้
๕. การอดทนรอคอยตามวัย
๖. การใช้ภาษาบอกความต้องการ
๗. การออกไปเล่นนอกบ้าน
๘. การไปสวนสาธารณะ
๙. การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส จดจำชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การตอบคำถามจากการคิด
๒. การเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม
๓. การเรียงลำดับเหตุการณ์
๔. การยืดหยุ่นการคิดตามวัย
๕. การจดจ่อใส่ใจ
๖. การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสันและรูปทรงที่ต่างกัน
๗. การฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว
๘. การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้น ๆ
๙. การพูดบอกความต้องการ
๑๐. การเล่าเรื่องราว
๑๑. การสำรวจ
๑๒. การทดลองอย่างง่าย ๆ
๑๓. การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน
๑๔. การคิดตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่าย ๆ ด้วยตนเอง
๑๕. การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๒. สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระการเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ครูสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงแ และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

๒.๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑. หลักการจัดประสบการณ์

๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้หลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

๑.๒ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

๑.๓ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

๑.๔ จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์

๒.๑ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒.๒ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๒.๓ จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

๒.๔ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

๒.๕ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

๒.๖ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

๒.๗ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่ดีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

๒.๙ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑๐ จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อแหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๓.๑.๑ กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓-๔ ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ ๘-๑๒ นาที

วัย ๔ - ๕ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

วัย ๕-๖ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

๓.๑.๒ กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓.๑.๓ กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๓.๑.๔ กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว ความยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๓.๒.๒ การพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓.๒.๓ การพัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความกรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๔ การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของร่วมรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๓.๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาออกสถานที่ เล่นเกม การศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคล

๓.๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๓.๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑.ความสะอาด ความปลอดภัย
- ๒.ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
- ๓.ความสะดวกในการทำกิจกรรม
- ๔.ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
- ๕.ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
- ๖.บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่างๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง

๓.๒ ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนชื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก

๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของอยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อยสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆบริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก บริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อรวมทั้งที่รม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อนจัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้มีร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครองบริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆให้ครบทุกด้าน สื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และ สัญลักษณ์ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเสรี /การเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่นดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เต้า กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระຈกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง ฯลฯ
- เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ
- อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่างๆกัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ภาพถ่ายต่างๆ
- ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปร่าง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆพร้อมภาพ
- ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน ฯลฯ
- สมุดเขียนยืมหนังสือกลับบ้าน

- อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ

เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- เสื้อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้ขนาดแป้ง ฯลฯ

๕. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่างๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

๑๐. การสร้างรูป เช่น จากกระดาษนีกมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หมักยางหรือเชือกผูกตั้งให้เป็นรูปร่างต่างๆ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- จับคู่ภาพเงา
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
- ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- โดมิโนภาพเหมือน
- โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลือตโต้)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ

๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ

๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ

๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยู เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตู๊กตา ยาง

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบับัน แอบผ้า ห่วง

๒. หวาย ถุงทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสภาพของสถานศึกษา
๔. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช่สีสะท้อนแสง
๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้
๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความ

มั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือสถานศึกษาเอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่างๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สารการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด
๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้
๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้
๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- เร้าความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ สร้างความพร้อมและเร้าความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง

๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้

๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน

๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจ ของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน

๒. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหาย แตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ

๓. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน

๔. น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อเด็ก

๕. สื่อหลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ

๖. สื่อหลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อที่ช่วย ให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อที่เพียงใด
๓. สื่อที่ช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อที่ช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความ รับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกันจัดเก็บ หรือจัดวางไว้ด้วยกัน
๒. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง
๓. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่ายและควรมีมือจับ เพื่อให้สะดวกในการขนย้าย

๔. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อเด็ก จะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงร่างหรือภาพประจุด หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใด อย่างหนึ่ง

๕. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่
๖. ซ่อมแซมสื่อชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้ เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของ เด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุนให้ สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการ ใช้สื่อที่นั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ใน ช่องหรือถุง พร้อมสื่อที่ผลิต

๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่น สนุกสนานเพลิดเพลิน

นอกจากสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๔ สาระที่ควรเรียนรู้แล้ว **ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระ** ได้กำหนดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับนโยบาย และจุดเน้น ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย โดยมีสาระรายละเอียดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๕ วันสำคัญ เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย ทั้งของชาติและของชุมชนท้องถิ่น

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	ตัวอย่างวันสำคัญต่างๆ	หมายเหตุ
๑	วันสำคัญทางศาสนา (๑)วันสำคัญทางศาสนาพุทธ (๒) วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม (๓) วันสำคัญทางศาสนาคริสต์ (๔) วันสำคัญทางศาสนาอื่น	๑.วันมาฆบูชา๒.วันวิสาขบูชา ๓.วันอาสาฬหบูชา๔.วันเข้าพรรษา ๕.วันออกพรรษา๖.วันพระ ฯลฯ ๑.วันฮารีรายอ๒.วันเมาลิด ๓.วันถือศีลอด ฯลฯ วันคริสต์มาส ฯลฯ แต่ละท้องถิ่นพิจารณาตามความเหมาะสม	
๒	วันสำคัญของชาติ	๑.วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒.วันปิยมหาราช ๓.วันรัฐธรรมนูญ ฯลฯ	
๓	วันสำคัญของท้องถิ่น	๑.วันลอยกระทง ๒.วันสงกรานต์ ๓.วันสำคัญในแต่ละภาค เช่น * ภาคใต้ -วันงานประเพณีชักพระ ฯลฯ * ภาคเหนือ -วันงานประเพณีฮี้เป็ง ฯลฯ * ภาคกลาง -วันงานประเพณีแข่งเรือพาย / แห่นางแมว ฯลฯ * ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ -วันงานประเพณีบุญบั้งไฟ ฯลฯ	
๔	วันสำคัญอื่น ๆ	๑.วันเด็ก ๒. วันครู ฯลฯ	

๒.๖ ท้องถิ่นของเรา

- (๑) ประวัติความเป็นมา
- (๒) ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
- (๓) แหล่งการท่องเที่ยว
- (๔) บุคคลสำคัญ
- (๕) การประกอบอาชีพ
- (๖) สภาพภูมิประเทศ / ภูมิอากาศ
- (๗) สภาพปัญหาในชุมชน / สังคม / พิบัติภัย
- (๘) สภาพเศรษฐกิจและสังคม
- (๙) ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
- (๑๐) พระราชกรณียกิจในท้องถิ่น
- (๑๑) ภูมิปัญญา / สินค้า / OTOP

๒.๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดกิจกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ ๕ ส่วน ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

(๑) **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

(๒) **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

(๓) **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี ประการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. พอมีพอกิน ปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน ๒-๓ ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือน เหลือจึงขายไป

๒. พออยู่พอใช้ ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ใช้แต่ของที่เป็นธรรมชาติ (ใช้จุลินทรีย์ผสมน้ำดูพื้นบ้าน จะสะอาดกว่าใช้น้ำยาเคมี) รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่า-รักษาพยาบาล)

๓. พอออกพอใจ เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ปัญญาจะไม่เกิด

๒.๘ อาเซียนศึกษา

(๑) บ้านเราและเพื่อนบ้านอาเซียน

๑. แผนที่ที่ตั้ง/สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
๒. ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและฤดูกาล
๓. ฤดูกาล และภัยพิบัติ
๔. อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ
๕. สกุลเงิน

(๒) ประเทศสมาชิกอาเซียน

๑. ชื่อประเทศและธงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
๒. ดอกไม้ / ต้นไม้ ประจำชาติ
๓. สัญลักษณ์ตราแผ่นดิน
๔. สัตว์ประจำชาติ
๕. เพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

(๓) สังคมและวัฒนธรรม

๑. ศาสนาและวันสำคัญ
๒. ชุดแต่งกายประจำชาติ
๓. อาหารประจำชาติ
๔. ภาษา ประเพณีและวัฒนธรรม
๕. การละเล่น การแสดงและนิทานประจำชาติ

(๔) อาเซียนที่รัก

๑. ธงอาเซียน
๒. ตราสัญลักษณ์อาเซียน

๓. คำขวัญอาเซียน

๔. เพลงอาเซียน

๕. ภาษาอาเซียน

(๕) นโยบาย

๑. การป้องกันความปลอดภัยในสถานศึกษา

- ป้องกันอัคคีภัย
- ป้องกันเด็กจมน้ำ
- ป้องกันเด็กติดในรถ

๒.๙ สะเต็มศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่มีการเติบโตทางเทคโนโลยี สารสนเทศ และสังคมมนุษย์ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเตรียมพัฒนาบุคลากรของมนุษย์ให้มีศักยภาพสอดคล้องสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไป ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ มีมากมาย จากการศึกษาในรูปแบบเดิมที่เด็กหรือผู้เรียนมักจะเรียนรู้โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้น มาเป็นการศึกษาที่เด็กหรือผู้เรียนสามารถที่จะสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ดังนั้นสิ่งที่ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาคือ ทักษะการเรียนรู้ ที่จะทำให้เด็กรู้วิธีการสืบค้นหาข้อมูลได้ด้วยตนเองและมีวิจารณญาณในการเลือกพิจารณาข้อมูลที่เป็นความรู้ที่มีประโยชน์

การจัดการศึกษาแบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หรือ STEM เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการกลุ่มสาระและ ทักษะกระบวนการของทั้ง ๔ สาระอันได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และ คณิตศาสตร์โดยนำลักษณะธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมาผสมผสานกันเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่สำคัญและจำเป็นอีกทั้งยังตอบสนองต่อการดำรงชีวิตอยู่ในยุคปัจจุบันและโลกอนาคตอีกด้วย ลักษณะของ STEM มีดังต่อไปนี้

ตัวอักษรตัวแรก ของ STEM คือ S มาจากคำว่า Science หรือ วิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นสาระที่ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ธรรมชาติรอบตัว ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ให้กับผู้เรียน จะเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Process) ที่จะประกอบด้วยขั้นตอน

๑. ขั้นการสร้างความสนใจ

เป็นขั้นของการนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งอาจจะเป็นข้อสงสัยที่เกิดจากตัวผู้เรียน หรือ อาจจะเป็นข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในขณะอภิปรายหรือทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งครูผู้สอนไม่ควรบังคับให้เด็กยอมรับประเด็นปัญหาที่ครูสนใจ ซึ่งตัวอย่างจัดกิจกรรมที่ครูผู้สอนสามารถจัดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้นได้แก่ สาธิต ทดลอง เล่าเรื่อง ทศนศึกษา เป็นต้น

๒. ขั้นสำรวจและการค้นหา

- เมื่อมีข้อคำถามแล้ว ก็มีการวางแผนการหาคำตอบ
- กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - ลงมือเก็บข้อมูล ในการวางแผน
  - การลงมือปฏิบัติให้ได้คำตอบ ประกอบด้วย การสังเกต การวัด การทดลอง เป็นต้น

๓. **ชั้นอธิบายและลงข้อสรุป** เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็นำข้อมูล มาแปลผล สรุปผล

๔. **ชั้นขยายความรู้** เป็นการนำความรู้มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือแนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติมขึ้น

๕. **ชั้นการประเมิน** เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง อย่างไร และ มากน้อยเพียงใด

บทบาทของวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) นั้นนอกจากจะมีส่วนทำให้ผู้เรียนได้นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรม STEM แล้ว บทบาทของวิทยาศาสตร์ใน STEM ยังมีส่วนในการช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ มีทักษะที่สำคัญในการสืบค้นข้อมูลความรู้ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและ ประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้

ตัวอักษรตัวที่สอง ของ STEM คือ T มาจากคำว่า Technology หรือ เทคโนโลยี ซึ่งเป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการแก้ปัญหา การพัฒนาสิ่งต่างๆหรือกระบวนการต่าง ๆ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของมนุษย์เรา ดังนั้น คำว่า เทคโนโลยีจึงไม่ได้หมายความถึงแค่ผลผลิตที่ได้จาก กระบวนการแก้ปัญหาอย่างเช่น คอมพิวเตอร์กล้องถ่ายรูป โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น เท่านั้น แต่ยังหมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาอีกด้วย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๒๕๕๗) ระบุขั้นตอน ในกระบวนการทางเทคโนโลยีประกอบด้วย ๗ ขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดปัญหาหรือความต้องการ
๒. รวบรวมข้อมูล โดยอาจจะรวบรวมข้อมูลจากตำรา วารสาร บทความ อินเทอร์เน็ต
๓. เลือกวิธีการ เป็นการพิจารณาเลือกวิธีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการแก้ปัญหา
๔. ออกแบบและปฏิบัติการ
๕. ทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่าชิ้นงานหรือวิธีที่สร้างขึ้นสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่
๖. ปรับปรุงแก้ไข เป็นการวิเคราะห์ว่าชิ้นงานหรือวิธีที่สร้างขึ้นจะปรับ แก้ไขส่วนใด
๗. ประเมินผล เป็นการประเมินผลว่าชิ้นงานหรือวิธีที่สร้างขึ้นสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่

ถ้ายังมีปัญหาก็จะต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทบาทของเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) นี้ จะพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด แก้ปัญหา ทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นเหตุ เป็นผล อีกทั้งยังเป็นการ พัฒนานิสัยความรอบคอบ ความเพียร ไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลวหรือความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น ในขณะที่ทำกิจกรรม

ตัวอักษรตัวที่สาม ของ STEM คือ E มาจากคำว่า Engineering หรือ วิศวกรรมศาสตร์ ซึ่ง วิศวกรรมในที่นี้หมายถึง * การออกแบบ * การวางแผน เพื่อแก้ปัญหา โดยเป็นการใช้องค์ความรู้ต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ออกแบบผลงานภายใต้ข้อจำกัด หรือเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งบทบาทของเทคโนโลยีและ วิศวกรรมศาสตร์ใน STEM จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกระบวนการออกแบบของวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดปัญหา หรือความต้องการ
๒. หาแนวทางการแก้ปัญหา

๓. ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา

๔. ทดสอบและประเมินผล

บทบาทของวิศวกรรมศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดเป็นเหตุเป็นผล การคิดเป็นระบบ อีกทั้งยังเป็นการฝึกนิสัยความเพียร ความรอบคอบ

ตัวอักษรตัวสุดท้าย ใน STEM คือ M มาจาก Mathematics หรือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ จะครอบคลุมเรื่อง จำนวนและกระบวนการ การวัด เรขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์

บทบาทของคณิตศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา การคิดเป็นเหตุเป็นผล ทักษะการคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารและการนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้จะเห็นว่าเมื่อผสมผสานสาระและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ แล้วนำมาจัดกิจกรรมบูรณาการนั้นจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นสำหรับ การดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ที่ผู้เรียนจะได้นำความรู้ในสาระต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้จริง ได้พัฒนาทักษะการคิด และคุณลักษณะที่ผู้เรียนจะได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และทักษะการสื่อสาร การจัดการกิจกรรมบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) สามารถจัดได้ตั้งแต่ในเด็กปฐมวัย ซึ่งโดยทั่วไป การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย มีลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมบูรณาการอยู่แล้ว

แต่ประเด็นที่ครูผู้สอนจะต้องเน้นเพื่อให้มีลักษณะเป็นกิจกรรมบูรณาการ STEM ชัดเจนขึ้น คือ จะต้องเน้นให้เด็กได้แก้ปัญหา โดยใช้องค์ความรู้และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นทักษะกระบวนการที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนประกอบของ ๔ สาระ มาสร้างสรรค์ออกแบบผลงานหรือออกแบบวิธีการภายใต้ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่กำหนด โดยอาจจะมีการละเอียดที่ปรับเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในช่วงวัยนี้ เช่น ในสาระวิทยาศาสตร์ที่จะจัดให้กับเด็กปฐมวัยนั้น

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เสนอแนะว่า กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ จะประกอบด้วย

๑. การมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามเชิงวิทยาศาสตร์อย่างง่าย ๆ

๒. การสำรวจตรวจสอบเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต สำรวจ สืบค้น หรือทดลองและบันทึกผลการสำรวจตรวจสอบด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัย

๓. การตอบคำถามที่ตั้งขึ้นโดยใช้ผลจากการสำรวจตรวจสอบมาสร้างคำอธิบายที่มีเหตุผล

๔. การนำเสนอผลการสำรวจตรวจสอบให้กับผู้อื่นด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถนอกจากนี้ในสาระ วิทยาศาสตร์ จะเน้นในทักษะกระบวนการ ที่เด็กปฐมวัยจะได้ใช้ได้แก่ ทักษะการสังเกต การวัด การลงความเห็นจากข้อมูล การจำแนกประเภท การพยากรณ์ การคำนวณ การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปสและสเปสกับเวลา การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

๒.๑๐ โต้ไปไม่โกง

กรอบสาระกิจกรรมโต้ไปไม่โกง ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย ๕ สาระ

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต

คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- พุทความจริง
- ไม่ลักขโมย
- ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญา
- กล้าเปิดเผยความจริง
- รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม

๒. การมีจิตสาธารณะ

คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ร่วมดูแลสังคม
- รับผิดชอบส่วนรวม
- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ
- ไม่เห็นแก่ตัว

๓. ความเป็นธรรมทางสังคม

คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นึกถึงใจเขาใจเรา
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- รับฟังผู้อื่น
- เคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- กตัญญูอย่างมีเหตุผล
- คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด

๔. การกระทำอย่างรับผิดชอบ

คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด
- มีระเบียบวินัย
- เคารพกฎ กติกา
- รับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำ กล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ
- รู้จักสำนึกและขอโทษ แก้ไขในสิ่งผิด

- กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง

คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- รู้จักความพอเพียง ความพอดี
- มีความอดทน อดกลั้น
- รู้จักบังคับตัวเอง
- ไม่กลัวความยากลำบาก
- ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง
- มีสติและเหตุผล

กรอบสาระกิจกรรมโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ความหมาย ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความซื่อตรง และมี เจตนาที่บริสุทธิ์ ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง การนำไปใช้ พูดความจริง ไม่ลักขโมย ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญาตรงไปตรงมา กล้าเปิดเผย ความจริง รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัวส่วนรวม แนวคิด การดำเนินชีวิตในสังคมนั้น ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น ไม่ว่าจะซื่อสัตย์ต่อตนเอง หรือผู้อื่น ดังนั้น การที่เราจะมีความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เราจะต้องปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริตอย่างถูกต้อง และให้เห็นโทษของการไม่ซื่อสัตย์สุจริตว่าจะส่งผลต่อตนเองและสังคมอย่างไรบ้าง

๒. การมีจิตสาธารณะ (Greater Good and Public spirit) ความหมาย การมีจิตสาธารณะ คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม มีความตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองในการกระทำใดๆเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การนำไปใช้ ร่วมดูแลสังคม รับผิดชอบส่วนรวม เสียสละเพื่อส่วนรวม เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว แนวคิด การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคมหนึ่งนั้น ต้องอาศัยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการที่สมาชิกในสังคมคิดและทำเพื่อส่วนรวม รู้จักการให้เพื่อสังคม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ และพร้อมที่จะเสียสละหรือช่วยปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม

๓. ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ความหมาย ความเป็นธรรมทางสังคม คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และอย่างมี เหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อ เพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม การนำไปใช้ นึกถึงใจเขาใจเรา ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รับฟังผู้อื่น เคารพให้เกียรติผู้อื่น กตัญญูอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด แนวคิด ทุกคนควรได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะแตกต่างกันด้วยเชื้อชาติ ศาสนา ภูมิกำเนิด ฐานะ หรือการศึกษา รวมทั้งต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วย ดังนั้นการให้ความเคารพใน ศักดิ์ศรีความเป็น

มนุษยชนของผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่น และการเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองจะช่วยให้ รักษาความเป็น
ธรรมในสังคมได้มากขึ้น

๔. กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) ความหมาย การกระทำ
อย่างรับผิดชอบ คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ ให้ดีที่สุด เคารพ
กฎเกณฑ์กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับ และแก้ไข
ในสิ่งที่ผิด การนำไปใช้ ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด มีระเบียบวินัย เคารพกติกา รับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำ
กล้ายอมรับผิด และรับการลงโทษ รู้จักสำนึกผิดและขอโทษ แก้ไขในสิ่งที่ผิด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง แนวคิด
ในทุกสังคมประกอบด้วยสมาชิกหรือบุคคลที่แตกต่าง

๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Sufficiency and Moderation) ความหมาย เป็นอยู่อย่างพอเพียง
คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และต้องไม่
เอา

ลำดับ	สาระและความหมาย	แนวคิด	การนำไปปฏิบัติ
๑	ความซื่อสัตย์สุจริต - การยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงามมีความซื่อตรงและมีเจตนาที่บริสุทธิ์ ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง	การดำเนินชีวิตในสังคมนั้น ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น ไม่ว่าจะซื่อสัตย์ต่อตนเองหรือผู้อื่น ดังนั้น การที่เราจะมีความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เราจะต้องปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตว่าจะส่งผลต่อตนเองและสังคมอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - พูดความจริง - ไม่ลักขโมย - ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ - ทำตามสัญญา - ตรงไปตรงมา - กล้าเปิดเผยความจริง - รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวม
๒	การมีจิตสาธารณะ - การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมมีความตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อนตนเองในการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม	การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคมหนึ่งนั้น ต้องอาศัยความเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ้ว ความเข้าใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการที่สมาชิกในสังคมคิดและทำเพื่อส่วนรวม รู้จักการให้เพื่อสังคม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่และพร้อมเสียสละหรือช่วยปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมดูแลสังคม - รับผิดชอบต่อส่วนรวม - เสียสละเพื่อส่วนรวม - เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ - ไม่เห็นแก่ตัว
๓	ความเป็นธรรมทางสังคม - การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผลโดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม	ทุกคนควรได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันไม่ว่าจะแตกต่างกันด้วยเชื้อชาติ ศาสนา ภูมิกำเนิด ฐานะหรือการศึกษา รวมทั้งการไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วย ดังนั้น การให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่นและการเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองจะช่วยให้รักษาความเป็นธรรมในสังคมได้มากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - นึกถึงใจเขาใจเรา - ไม่เอาเปรียบผู้อื่น - รับฟังผู้อื่น - เคารพให้เกียรติผู้อื่น - กตัญญูอย่างมีเหตุผล - คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด
๔	กระทำอย่างรับผิดชอบ - การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์กติกาพร้อมให้ตรวจสอบการกระทำผิด	ทุกสังคมประกอบด้วยสมาชิกหรือบุคคลที่แตกต่างกันหลากหลายตามบทบาทและหน้าที่ต่างๆ ที่เหมือนกันบ้างและต่างกันบ้าง ตั้งแต่เป็นสมาชิกของครอบครัว สมาชิกของโรงเรียน สมาชิกของที่ทำงานและสมาชิก	<ul style="list-style-type: none"> - ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด - มีระเบียบวินัย - เคารพกติกา - รับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำ

	พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไขในสิ่งที่ผิด	ของสังคม ดังนั้น การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ละเมิดผู้อื่น และพร้อมยอมรับในการกระทำของตนเองนั้น สมาชิกทุกคนจะต้องเข้าใจความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและบุคคลต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ อย่างมีความรับผิดชอบพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบได้ มีความเคารพกฎเกณฑ์กติกาอย่างมีวินัย	กล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ - รู้จักสำนึกผิดและโทษแก้ไขในสิ่งที่ผิด - ถ้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง
๕	เป็นอยู่อย่างพอเพียง - การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซึ่งตรงละโมภโลกมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจและต้องไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนทั้งตัวเองและผู้อื่น	การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดี ที่ควรถือปฏิบัติ การรู้จักความพอดี พอประมาณในการใช้ชีวิต การรู้สึกพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ การรู้จักประหยัดและรู้คุณค่าสิ่งของเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างนิสัยที่เป็นอยู่อย่างพอเพียง จะไม่ทำให้เกิดการดิ้นรนแบบเห็นแก่ตัวและขาดสติ ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและสังคมในภาพรวมด้วย	- รู้จักความเพียงพอความพอดี - มีความอดทนอดกลั้น - รู้จักบังคับตัวเอง - ไม่กลัวความยากลำบาก - ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง - มีสติและมีเหตุผล

เปรียบหรือเบียดเบียนทั้งตัวเองและผู้อื่น การนำไปใช้ รู้จักความเพียงพอ ความพอดี มีความอดทนอดกลั้น รู้จักบังคับตัวเอง ไม่กลัวความยากลำบาก ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง มีสติและมีเหตุผล แนวคิด การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดี ที่ควรถือปฏิบัติ การรู้จักความพอดี พอประมาณในการใช้ชีวิต การรู้สึกพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ การรู้จักประหยัดและรู้คุณค่า สิ่งของเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างนิสัยที่เป็นอยู่อย่างพอเพียง จะไม่ทำให้เกิดการดิ้นรนแบบเห็นแก่ตัว และขาดสติ ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและสังคมในภาพรวมด้วย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างสันติบนพื้นฐานของ ความถูกต้องและเป็นธรรม
๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกคุณธรรมของนักเรียน ให้ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รู้จัก จำแนกชั่วดี สามารถแยกแยะความผิดและความถูกต้อง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
๓. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การรู้จักผิดชอบและมีวินัย และรักความพอเพียง
๔. เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการคิดและมีการพิจารณาในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ให้คิดเป็นและปฏิบัติอย่างถูกต้อง กล้าหาญ และมีคุณธรรม

สาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรไปไม่โกง ประกอบด้วยสาระ ๕ เรื่อง สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีเนื้อหาของแต่ละสาระ ดังนี้

รูปแบบการจัดกิจกรรมโตไปไม่โกงในการปรับประยุกต์ใช้กับเด็กปฐมวัย

กิจกรรมในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ให้ทั้งความสนุกสนานและสร้างสรรค์ ผ่านการเล่น เกม การละเล่นต่าง ๆ การร้องเพลง กิจกรรมศิลปะ บทกวีและคำคล้องจองสำหรับเด็ก รวมทั้งกิจกรรมสร้างประสบการณ์อื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดอย่างมีเหตุผลและซึมซับคุณค่าแห่งความเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกรักผิดชอบชั่วดี ภูมิใจในการทำดี รังเกียจคนโกงและคนเก่งแต่โกง

๑. นำไปจัดกิจกรรมแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์
๒. ใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการจัดกิจกรรมทั้ง ๖ กิจกรรมหลัก
๓. สอดแทรกเชื่อมโยงจากประสบการณ์ตรงทั้งในและนอกห้องเรียน

๒.๑๑ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา(Anti-Corruption Education)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ ที่ ๑ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานสังคมในทุกระดับช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลางานสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อส่วนรวมและเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบและได้กำหนดกลยุทธ์ ๔ กลยุทธ์ กล่าวคือ กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลางานสังคมเพื่อต้านทุจริต กลยุทธ์ที่ ๓ ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต และกลยุทธ์ที่ ๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน(Community)และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีคำสั่งที่ ๖๔๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร หรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน จากทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรภาคเอกชนเพื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต นำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษาในทุกระดับชั้นเรียนทั้งในส่วนของ การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งอาชีวศึกษาและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ ยังรวมถึง สถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษาในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันการศึกษาทางทหาร เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งระบบ

รวมทั้งบุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งภาคประชาชน เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมจิตพอเพียงต้านทุจริต และสร้างพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต

เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตโดยเริ่มปลูกฝังนักเรียนตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษาปีที่๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ให้สถานศึกษาทุกแห่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตให้แก่นักเรียน สร้างความตระหนักให้นักเรียน ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียงต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ “รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต” ระดับปฐมวัย ภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริตที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระดับชั้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นระดับชั้น จำนวน ๔ เล่ม ดังนี้

๑. แผนการจัดประสบการณ์ “การป้องกันการทุจริต” ระดับปฐมวัย (ก่อนวัยเรียน)
๒. แผนการจัดประสบการณ์ “การป้องกันการทุจริต” ระดับปฐมวัย (อนุบาลชั้นปีที่ ๑)
๓. แผนการจัดประสบการณ์ “การป้องกันการทุจริต” ระดับปฐมวัย (อนุบาลชั้นปีที่ ๒) และ
๔. แผนการจัดประสบการณ์ “การป้องกันการทุจริต” ระดับปฐมวัย (อนุบาลชั้นปีที่ ๓) โดยแผนการจัดประสบการณ์ “การป้องกันการทุจริต” ระดับปฐมวัย (อนุบาลชั้นปีที่ ๑) ประกอบด้วย ๔ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน ๓๖ แผน ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) จำนวน ๑๔ แผน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต จำนวน ๙ แผน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต จำนวน ๙ แผน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน ๔ แผน

กำหนดเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา คือ

ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๘ วันเปิดภาคเรียนวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ หรือวันที่เริ่มต้นปีการศึกษานั้น วันปิดภาคเรียน วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘

ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๘ วันเปิดภาคเรียนวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙

หมายเหตุ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดปีการศึกษา

ทั้งนี้ ในกรณีเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) หรือปิดโดยเหตุพิเศษนั้น แนวปฏิบัติการนับเวลาเรียนให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ตารางกำหนดกิจกรรมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

กิจกรรมประสบการณ์
๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๓. กิจกรรมสร้างสรรค์
๔. กิจกรรมเสรี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. กิจกรรมเกมการศึกษา

โครงสร้างการจัดหน่วยประสบการณ์การสอน (ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ช่วงอายุ ๓-๖ ปี)

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๑ - ๒	แรกจับประทับใจ	๑. ชื่อเล่นของเด็ก ๒. ชื่อเล่นของเพื่อน ๓. ชื่อเล่นคุณครูประจำชั้น ๔. ชื่อโรงเรียน ชั้นเรียน ๕. สถานที่ตั้งของโรงเรียน (ชุมชน)
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๑. ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม - บอกความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๒. การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม - การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม
สัปดาห์ที่ ๓	วันวิสาขบูชา	๑. ความสำคัญของวันวิสาขบูชา ๒. ความหมายของวันวิสาขบูชา ๓. กิจกรรมที่ควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา ๔. การเวียนเทียน ๕. การปฏิบัติตนในวันวิสาขบูชา
สัปดาห์ที่ ๔	เด็กดีมีวินัย	๑. ของใช้ส่วนตัวเด็ก ๒. สัญลักษณ์ประจำตัว ๓. การเก็บของเข้าที่ ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำ ๕. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๓. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ ส่วนรวม (การแบ่งปันการเล่นของใช้) - เด็กสามารถแบ่งปันกัน - เด็กสามารถคิดแยกแยะประโยชน์ของการแบ่งปันที่มีต่อ ตนเองและผู้อื่นได้

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๕	อวัยวะและการดูแลรักษา	๑. หน้าที่และการดูแลรักษาตา ๒. หน้าที่และการดูแลรักษาหู ๓. หน้าที่และการดูแลรักษาจมูก ๔. หน้าที่และการดูแลรักษาปาก ๕. หน้าที่และการดูแลรักษามือ เท้า
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๔. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม (การเข้าแถว) - เด็กบอกการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในขณะที่เข้าแถว หรือเดินเป็นแถว
สัปดาห์ที่ ๖	กินที่อยู่ดีมีความสุข	๑. อาหารดีมีประโยชน์ ๒. ความสำคัญของการรับประทานอาหาร ๓. การล้างมือ ๔. การแปรงฟัน ๕. สุขนิสัยในการขับถ่าย
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๕. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม (การรับประทานอาหาร การตักน้ำ) - ปฏิบัติตนในการรับประทานอาหารและตักน้ำได้อย่างถูกต้อง
สัปดาห์ที่ ๗	ขยับกายสบายชีวิ	๑. ประโยชน์ของการพัฒนา ๒. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ๓. การปฏิบัติตนในการออกกำลังกายและการพักผ่อน ๔. ประเภทของการออกกำลังกายและการพักผ่อน ๕. การเล่นเกมเล่นสนาม
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๗. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวของใช้ส่วนรวม (การแปรงฟันและการล้างมือ) - สามารถบอกวิธีการประหยัดน้ำระหว่างแปรงฟัน - สามารถบอกผลดีของการแปรงฟันที่ส่งผลต่อตนเอง

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๘	วันอาสาฬหบูชาและ วันเข้าพรรษา	๑. ความสำคัญ ๒. ความหมายวันอาสาฬหบูชา ๓. ความหมายวันเข้าพรรษา ๔. กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ ๕. การถวายเทียนพรรษา
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๙. ความซื่อสัตย์สุจริต (การไม่ลักขโมย) - การไม่หยิบของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตและเข้าใจ ถึงผลของการลักขโมย
สัปดาห์ที่ ๙	ปลอดภัยไว้ก่อน	๑. ความปลอดภัยในการเล่น ๒. ความปลอดภัยในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและของมีคม ๓. ความปลอดภัยในการใช้ยา ๔. ความปลอดภัยบนท้องถนน ๕. ความปลอดภัยของตนเองของผู้อื่น
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๗. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ ส่วนรวมการมีระเบียบวินัยในตนเอง (การรับประทานอ หารที่มีประโยชน์รับประทานอาหารให้เป็นเวลาและ มารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร) - ผู้เรียนรับประทานอาหารให้ถูกหลักอนามัยและ รับประทานอาหารให้เป็นเวลา - ผู้เรียนบอกวิธี การรับประทานอาหารที่ถูกต้องและมี มารยาทได้
สัปดาห์ที่ ๑๐	หนูน้อยนักสัมผัส	๑. การมองเห็น ๒. การดมกลิ่น ๓. การได้ยิน ๔. การชิมรส ๕. การสัมผัส
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ส่วน ตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม	๘. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ ส่วนรวม (การใช้น้ำใช้ไฟอย่างประหยัดและถูกวิธี) - เด็กสามารถบอกวิธีการประหยัดน้ำไฟ - เด็กสามารถบอกผลดีของการประหยัดน้ำไฟ

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๑๑	หนูน้อยน่ารัก	๑. มารยาทในการรับประทานอาหาร ๒. มารยาทในการฟัง พูด ๓. มารยาทในการเดินผ่านผู้ใหญ่ ๔. การนั่งอย่างถูกวิธี ๕. การนอนอย่างถูกวิธี
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๐. มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่เที่ยง (การไหว้) - สามารถไหว้ สวัสดี ขอบคุนและขอโทษ - สามารถแบ่งปันของกับผู้อื่น
สัปดาห์ที่ ๑๒	หนูทำได้	๑. การล้างหน้า / แปรงฟัน ๒. การอาบน้ำ ๓. การแต่งตัว ๔. การรับประทานอาหาร ๕. การเก็บรักษาสิ่งของต่าง ๆ
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๑. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - สามารถบอกชื่อสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน(เมื่อมีผู้ชี้แนะ) - สามารถบอกวิธีการใช้อุปกรณ์ทำความสะอาด
สัปดาห์ที่ ๑๓	วันแม่แห่งชาติ	๑. ความสำคัญของวันแม่ ๒. พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๓. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ๔. บทบาทหน้าที่ของแม่ ๕. การปฏิบัติตนที่ดีต่อพ่อแม่
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๓. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (มารยาทที่ดีในการฟัง พูด) - ปฏิบัติตนดีมีมารยาทในการฟังและมารยาทในการพูดที่ถูกต้อง - บอกวิธีการปฏิบัติตนในการเป็นผู้ฟัง และเป็นผู้พูดที่ดี

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๑๔	บ้านแสนสุข	๑. ความหมายและประโยชน์ของบ้าน ๒. พื้นที่และบริเวณรอบบ้าน ๓. ประเภทและส่วนประกอบของบ้าน ๔. ห้องต่างๆภายในบ้าน ๕. การรักษาความสะอาดของบ้าน
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๔. ความหมายและการแยกแยะของระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบคิดฐาน ๒ และระบบ คิดฐาน ๑๐ - สามารถแยกแยะระหว่างระบบคิดฐาน ๒ และระบบคิด ฐาน ๑๐ ได้
สัปดาห์ที่ ๑๕	ครอบครัวสุขสันต์	๑. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ๒. หน้าที่ของบุคคลในครอบครัว ๓. การปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัว ๔. การมีส่วนร่วมในครอบครัว ๕. สิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๕. ความหมายและการแยกแยะของระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบคิดฐาน ๒ และระบบ คิดฐาน ๑๐ - สามารถแยกแยะระหว่างระบบคิดฐาน ๒ และระบบคิด ฐาน ๑๐ ได้
สัปดาห์ที่ ๑๖	บ้านเรือนเคียงกัน	๑. ความหมาย ของเพื่อนบ้าน ๒. การปฏิบัติตนต่อเพื่อนบ้าน ๓. การร่วมกิจกรรมกับเพื่อนบ้าน ๔. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ๕. บอกสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒. ความละเอียดและความ ไม่ทน ต่อการทุจริต	๑. ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของ ผู้อื่น

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๑๗	โรงเรียนของเรา	๑. ชื่อโรงเรียน ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน ๒. อาคารสถานที่ของโรงเรียน ๓. บุคคลในโรงเรียน ๔. การปฏิบัติตนภายในโรงเรียน ๕. การดูแลรักษาสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๒.ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	๒. การเก็บของเล่น - เก็บของเล่นของใจเขาที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๑๘	ชุมชนน่าอยู่	๑. ชื่อชุมชน ๒. ความสำคัญของสถานที่ในชุมชน ๓. การร่วมกิจกรรมในชุมชน ๔. การมีส่วนร่วมในชุมชน ๕. การดูแลสาธารณะสมบัติที่ใช้ร่วมกันในชุมชน
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๒.ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	๓. ความละเอียดและไม่แฉงคิวผู้อื่น - เขาแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๑๙	จังหวัดของเรา	๑. คำขวัญจังหวัด ๒. ชื่อที่ตั้ง - ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด ๓. ศาสนาและประเพณีของจังหวัด ๔. อาชีพและอาหารพื้นเมืองของจังหวัด ๕. สถานที่สำคัญของจังหวัด
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๒.ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	๔. การเก็บของเล่นของใช้ส่วนตนอย่างถูกวิธี - สามารถเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๒๐	อาชีพในฝัน	๑. ชื่ออาชีพต่าง ๆ ๒. การแต่งกายของแต่ละอาชีพ ๓. สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ๔. เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ๕. ความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพ
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒.ความละเอียดและ ความไม่ทน ต่อการทุจริต	๕. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย - มีความรับผิดชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อ มีผู้ช่วยเหลือ
สัปดาห์ที่ ๒๑	ประเทศสมาชิก อาเซียน	๑. ชื่อประเทศและธงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน ๒. ดอกไม้ / ต้นไม้ประจำชาติอาเซียน ๓. สัญลักษณ์ตราแผ่นดิน ๔. สัตว์ประจำชาติ ๕. เพลงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒.ความละเอียดและ ความไม่ทน ต่อการทุจริต	๖. ความละเอียดและไม่แย้ง หรือขโมยของใช้ผู้อื่น - เด็กเก็บของใช้ส่วนตัวเข้าที่อย่างเรียบร้อย โดยบอกหรือ ชี้ได้ว่าสิ่งใด เป็นของตนเองและสิ่งใด เป็นของผู้อื่น
สัปดาห์ที่ ๒๒	เพื่อนบ้านอาเซียน	๑. สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว ๒. อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ ๓. ฤดูกาล ๔. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕. พิบัติภัยและภัยธรรมชาติ
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒.ความละเอียดและ ความไม่ทน ต่อการทุจริต	๖. ความละเอียดและไม่แย้ง หรือขโมยของใช้ผู้อื่น - เก็บของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย จะทำให้ง่าย ต่อการหยิบจับ นำมาใช้ในครั้งต่อไป และยังทำให้เกิด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๒๓	วันปิยมหาราช	๑. ความหมายและความสำคัญ ๒. การเลิกทาส ๓. การประปา การไฟฟ้า ๔. การรถไฟ ๕. กิจกรรมวันปิยมหาราช
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒.ความสะอาดและ ความไม่ทน ต่อการทุจริต	๗. การแบ่งปัน - เด็กสามารถบอกความหมายของการแบ่งปันได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๒๔	สิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิต	๑. ชื่อสิ่งมีชีวิต ๒. ชื่อสิ่งไม่มีชีวิต ๓. ลักษณะสิ่งมีชีวิต ๔. ลักษณะสิ่งไม่มีชีวิต ๕. ประโยชน์และโทษสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒.ความสะอาดและ ความไม่ทน ต่อการทุจริต	๗. การแบ่งปัน - เด็กมีพฤติกรรมการแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๒๕	ส ร ู ป / ท บ ท ว น / ประเมิน	-ประเมินพัฒนาการ -สรุป/ทบทวน

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๒๖	วันลอยกระทง	๑. ความสำคัญของวันลอยกระทง ๒. วัสดุที่ใช้ในการทำกระทง ๓. การปฏิบัติตน ๔. แหล่งน้ำ ๕. การอนุรักษ์แหล่งน้ำ
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒. ความละเอียดและความ ไม่ทน ต่อการทุจริต	๘. กิจวัตรประจำวัน - สามารถใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ - สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเองโดยมีผู้ ช่วยเหลือได้
สัปดาห์ที่ ๒๗	ฤดูหนาว	๑. ชื่อฤดูกาล ๒. ฤดูร้อน (ประโยชน์/โทษ) ๓. ฤดูฝน (ประโยชน์/โทษ) ๔. การปฏิบัติตามฤดูกาล ๕. การปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามฤดูกาล
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒. ความละเอียดและความ ไม่ทน ต่อการทุจริต	๘. กิจวัตรประจำวัน - สามารถแต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ - สามารถรับประทานอาหารด้วยตนเอง
สัปดาห์ที่ ๒๘	กลางวัน - กลางคืน	๑. ความหมายของกลางวันกลางคืน ๒. กิจวัตรช่วงกลางวัน ๓. กิจวัตรช่วงกลางคืน ๔. การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน ๕. การปฏิบัติตนในเวลากลางคืน
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๒. ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	๙. ข้อดีและข้อเสียของกิจวัตรประจำวันสามารถใช้ห้อง น้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ - สามารถระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อ มีผู้ชี้แนะได้

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๒๙	วันพ่อแห่งชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสำคัญของวันพ่อ 2. พระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ 3. สัญลักษณ์ของวันพ่อแห่งชาติ 4. บทบาทหน้าที่ของพ่อ 5. การปฏิบัติตนที่ดีต่อพ่อแม่
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๓. Realise/Knowledge : ความหมายของความรู้และความรู้ - มีพฤติกรรมความรู้และความรู้จากการทำกิจกรรม
สัปดาห์ที่ ๓๐	สัตว์โลกน่ารัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเภทของสัตว์เลี้ยง ๒. รูปร่างลักษณะของสัตว์เลี้ยง ๓. อาหารของสัตว์เลี้ยง ๔. ที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยง ๕. ประโยชน์ โทษ และการดูแลสัตว์เลี้ยง
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๒.ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	๙. ข้อดีและข้อเสียของกิจวัตรประจำวัน เด็กมีพฤติกรรม แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ - วิธีใช้อุปกรณ์และการแต่งกายตามคำชี้แนะได้เหมาะสม - การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
สัปดาห์ที่ ๓๑	ต้นไม้แสนรัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. รูปร่างลักษณะของต้นไม้ ๒. ส่วนประกอบของต้นไม้ ๓. การปลูกต้นไม้ ๔. การดูแลรักษาต้นไม้ ๕. ประโยชน์และโทษของต้นไม้
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๑. Sufficient : ความหมายของความพอเพียง - บอกความหมายของความพอเพียงได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๓๒	โลกของแมลง	๑. ชื่อของแมลง ๒. ประเภทของแมลง ๓. ส่วนประกอบของแมลง ๔. ที่อยู่อาศัยของแมลง ๕. การป้องกันตนเองจากแมลงที่มีพิษ
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิต พอเพียงต้านทุจริต	๒. Transparent : ความหมายของความโปร่งใส - บอกความหมายของความโปร่งใสได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๓๓	วันขึ้นปีใหม่	๑. ความสำคัญ ความหมาย ๒. ขนบธรรมเนียมประเพณี ๓. การเลือกและจัดหาของขวัญ ๔. การแสดงความเคารพและอวยพรผู้ใหญ่ ๕. ความหมายของคำว่า ส.ค.ส.
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิต พอเพียงต้านทุจริต	๕. Generosity : ความหมายของความเอื้ออาทร - แสดงความรัก และมีเมตตาต่อเพื่อน
สัปดาห์ที่ ๓๔	วันเด็ก -วันครู	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็ก ๓. กิจกรรมวันเด็ก ๔. หน้าที่ของครู ๕. กิจกรรมวันครู
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิต พอเพียงต้านทุจริต	๓. Realise/Knowledge : ความหมายของ ความตื่นรู้ และความรู้ - มีพฤติกรรมความตื่นรู้และความรู้จากการทำกิจกรรม

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๓๕	สรรพหมีเสื่อ	<ol style="list-style-type: none"> รูปร่างลักษณะของหมีเสื่อ ที่อยู่อาศัย อาหารของหมีเสื่อ วงจรชีวิตหมีเสื่อ ประโยชน์/โทษ
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๓. Realise/Knowledge : ความหมายของความรู้และความรู้ - มีพฤติกรรมความรู้และความรู้จากการทำกิจกรรม
สัปดาห์ที่ ๓๖	ผัก-ผลไม้	<ol style="list-style-type: none"> ชนิดของผัก ลักษณะสีของผัก ชื่อของผลไม้ รูปร่าง ลักษณะ และสีของผลไม้ วิธีรับประทานผักผลไม้
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๓. Realise/Knowledge : ความหมายของความรู้และความรู้ - มีพฤติกรรมความรู้และความรู้จากการทำกิจกรรม
สัปดาห์ที่ ๓๗	ข้าวมัทศจรย์	<ol style="list-style-type: none"> ชนิดของข้าว รูปร่างลักษณะของเมล็ดข้าวเปลือก รูปร่างลักษณะของเมล็ดข้าวสาร ประโยชน์ของข้าว การดูแลและการเก็บรักษาข้าว
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๔. Onward : ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า - สามารถบอกถึงพระราชกรณียกิจของในหลวงที่มุ่งไปข้างหน้าในการพัฒนาประเทศได้เหมาะสมกับวัย โดยมีผู้ชี้แนะ

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๓๘	โลกสวยด้วยมือเรา	๑. ความหมาย ประเภทของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ๒. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ๓. การดูแลสิ่งแวดล้อม ๔. ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม ๕. โทษของสิ่งแวดล้อม
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิต พอเพียงต้านทุจริต	๖. ความหมายของการต้านทุจริต - บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น โดยมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๓๙	วันมาฆบูชา	๑. ความสำคัญของวันมาฆบูชา ๒. กิจกรรมที่ปฏิบัติในวันมาฆบูชา ๓. การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา ๔. การแสดงบทบาทสมมติการตักบาตร ๕. การแสดงบทบาทสมมติการเวียนเทียน
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๑. การคิดแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ส่วน ตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม	๗. ความซื่อสัตย์สุจริต (การไม่ลักขโมย) - การไม่หยิบของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตและเข้าใจถึงผลของการลักขโมย
สัปดาห์ที่ ๔๐	เรารักประเทศไทย	๑. ธงชาติไทย ๒. การแต่งกาย (ชุดประจำชาติ) ๓. การร้องเพลงชาติ ๔. คำทักทาย ๕. ชนิดของอาหารไทย
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิต พอเพียงต้านทุจริต	๗. การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG - แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่ได้เรียนรู้
สัปดาห์ที่ ๔๑	ปลอดภัยในยานพาหนะ	๑. ความหมายของยานพาหนะ ๒. ประเภทของยานพาหนะ ๓. ชื่อของยานพาหนะ ๔. วิธีเลือกใช้อยานพาหนะที่เหมาะสม ๕. อันตรายจากยานพาหนะ
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิต พอเพียงต้านทุจริต	๘. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG - ช่วยเหลือ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๔๒	สาระแห่งสี่สี	๑. ชื่อสี ๒. ประเภทของสี ๓. สีที่ได้จากธรรมชาติ ๔. แม่สี ๕. การเลือกใช้สีอย่างปลอดภัย
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๓ . STRONG : จิ ต พอเพียงต้านทุจริต	๙. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG - บอกวิธีการใช้กระดาษอย่างประหยัด เมื่อมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๔๓	สร้างฝันคิด	๑. เรียนรู้เรื่องจำนวน ๑ - ๕ ๒. การวัดเปรียบเทียบสิ่งของ ๒ สิ่ง ๓. เรขาคณิต (บอกทิศทางและตำแหน่ง) ๔. เวลา ๕. ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (การแก้ปัญหา)
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๔. พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	๑. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การแปร่งฟัน) - สามารถแปร่งฟันได้ด้วยตนเอง เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่ได้แก่ควรรู้
สัปดาห์ที่ ๔๔	วิทยาศาสตร์สร้างสรรค์	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ (ชั่ง ตวง วัด) ๒. แรงดึงดูดของแม่เหล็ก ๓. พลังงานในชีวิตประจำวัน (แหล่งกำเนิดเสียง) ๔. การสังเกตดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว ๕. ของเล่นที่อยู่รอบตัวและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๔. พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	๒. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การแต่งกาย) - สามารถแต่งกายได้ด้วยตนเอง เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ
สัปดาห์ที่ ๔๕	การสื่อสารไร้พรมแดน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความหมายของการสื่อสาร ๒. มารยาทในการสื่อสาร ๓. การติดต่อสื่อสารด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ๔. ประโยชน์ของการสื่อสาร ๕. ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๔. พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	๓. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การรับประทานอาหาร) - สามารถรับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ
สัปดาห์ที่ ๔๖	ห้องแดนอาเซียน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ธงอาเซียน ๒. ตราสัญลักษณ์อาเซียน ๓. คำขวัญอาเซียน ๔. เพลงอาเซียน ๕. ภาษาอาเซียน
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๔. พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การทำความสะอาดในห้องเรียน) - มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ - ทิ้งขยะได้ถูกที่

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่ได้ทราบบ้าง
สัปดาห์ที่ ๔๗	วันสงกรานต์	๑. กิจกรรมประเพณี ๒. กิจกรรมประเพณี ๓. ความรู้ ๔. อุปกรณ์ที่ใช้เล่นน้ำ ๕. การแสดงบทบาท
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๔. ผลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การทำความสะอาดใน ห้องเรียน) - มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ - ทิ้งขยะได้ถูกที่
สัปดาห์ที่ ๔๘	เรียนรู้วัฒนธรรม	๑. ศาสนาและวันสำคัญ ๒. ชุดแต่งกายประจำชาติ ๓. อาหารประจำชาติ ๔. ประเพณีและวัฒนธรรมประจำชาติ ๕. การละเล่น การแสดง และนิทานประจำชาติ
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๔. ผลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การทำความสะอาดใน ห้องเรียน) - มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ - ทิ้งขยะได้ถูกที่
สัปดาห์ที่ ๔๙	ผู้นำพอเพียง	๑. ความพอดี ไม่มากไป ไม่น้อยไป ๒. ความมีเหตุมีผล อธิบายได้ ๓. ความรอบคอบ ๔. การทำในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่เสียดินไป ๕. ความซื่อสัตย์สุจริต
	รายวิชาเพิ่มเติม การ ป้องกันการทุจริต ๔. ผลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การทำความสะอาดใน ห้องเรียน) - มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ - ทิ้งขยะได้ถูกที่

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย	สิ่งที่เด็กควรรู้
สัปดาห์ที่ ๕๐	หนูน้อยดาวพิเศษ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเภทของขยะ ๒. การคัดแยกขยะ ๓. การกำจัดขยะที่ถูกต้อง ๔. ประโยชน์และโทษของขยะ ๕. การป้องกันและลดการทิ้งขยะ
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๔. พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การทำความสะอาดในห้องเรียน) - มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ - ทิ้งขยะได้ถูกที่
สัปดาห์ที่ ๕๑	โตไปไม่โกง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความซื่อสัตย์สุจริต ๒. การมีจิตสาธารณะ ๓. ความเป็นธรรมทางสังคม ๔. กระทำอย่างรับผิดชอบต่อ ๕. ความพอเพียง
	รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต ๓. STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๙. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG - บอกวิธีการใช้กระดาษอย่างประหยัด เมื่อมีผู้ชี้แนะ
สัปดาห์ที่ ๕๒	สรุป/ทบทวน/ประเมิน	- ประเมินพัฒนาการ - สรุปพัฒนาการ
สัปดาห์ที่ ๕๓	สรุป/ทบทวน/ประเมิน	- ประเมินพัฒนาการ - สรุปพัฒนาการ

หมายเหตุ แผนจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ ๓ ปี ได้สอดแทรก ทักษะสมอง EF (Executive Functions) ๓ ทักษะ องค์กรประกอบ ๙ ด้าน อยู่ในหน่วยการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาการเหมาะสมวัย

สาระการจัดประสบการณ์ (เพิ่มเติม) การศึกษาปฐมวัย
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)

- สัปดาห์ที่ ๑-๒ - การเตรียมความพร้อม
- สัปดาห์ที่ ๓ - ฝึกความพร้อม แนะนำสถานที่ คุณครูและเพื่อน ๆ
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐
- ท่องพยัญชนะ ก - ฮ
- ท่องสี่ประจำวัน
- สัปดาห์ที่ ๔ - ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐
- รู้พยัญชนะ ก , ข
- รู้จักตัวอักษร A
- รู้จักสี่ประจำวันอาทิตย์ (สีแดง)
- สัปดาห์ที่ ๕ - ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐
- รู้ค่าเลข ๑ อารบิก
- รู้จักพยัญชนะ ข, ค
- รู้จักอักษร B
- รู้จักสี่ประจำวันจันทร์ (สีเหลือง)
- สัปดาห์ที่ ๖ - ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐
- รู้ค่าเลข ๑ ไทย, บน - ล่าง
- รู้พยัญชนะ ค , ข
- รู้จักตัวอักษร C
- รู้จักสี่ประจำวันอังคาร (สีชมพู)
- สัปดาห์ที่ ๗ - ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐
- รู้จักค่าเลข ๒ อารบิก , หน้า - หลัง
- รู้จักพยัญชนะ ง , จ
- ให้รู้จักเส้น
- ท่องคำกลอนตามหน่วยการเรียนรู้
- รู้จักตัวอักษร D
- รู้จักสี่ประจำวันพุธ (สีเขียว)
- สัปดาห์ที่ ๘ - รู้จักค่าเลข ๒ ไทย, หน้า - เบา
- รู้จักพยัญชนะ ฉ, ช, ซ

- ฝึกเขียนเส้น
  - ฝึกพูดให้คนอื่นเข้าใจ (ดูแล้วอธิบายภาพ)
  - รู้จักตัวอักษร E
  - รู้จักสีประจำวันพฤหัสบดี (สีเสด)
- สัปดาห์ที่ ๙
- รู้ค่าเลข ๓ , รูปทรง
  - รู้จักพยัญชนะ ฉ, ญ, ฎ
  - ให้อ่านรู้จำเส้น
  - รู้จักสีประจำวันศุกร์ (สีฟ้า)
  - รู้จักตัวอักษร F
- สัปดาห์ที่ ๑๐
- รู้จักค่าเลข ๓, รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะที่เรียนมาแล้ว
  - ฝึกเขียนเส้น
  - รู้จักตัวอักษร G
  - รู้จักสีประจำวันเสาร์ (สีม่วง)
  - รู้จักพยัญชนะ ฎ, ฐ, ฑ
- สัปดาห์ที่ ๑๑
- รู้จักค่าเลข ๔, รูปทรง
  - รู้จักพยัญชนะ ฒ, ณ, ด
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร H
  - ฟังนิทานแล้วเรทวนเรื่องที่ฟัง
- สัปดาห์ที่ ๑๒
- ค่าเลข ๔, จำนวนมาก – น้อย
  - รู้จักพยัญชนะ ต, ถ, ท
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัว I
- สัปดาห์ที่ ๑๓
- รู้ค่าเลข ๕, ไกล – ใกล้
  - ทบทวนพยัญชนะ ฐ, ฑ, ฒ
  - ทบทวนการเขียนเส้น
  - รู้จักตัวอักษร J
  - คำตรงข้าม สูง – เตี้ย, ใหญ่ – เล็ก
- สัปดาห์ที่ ๑๔
- รู้จักค่าเลข ๕
  - การเรียงลำดับ ๑ – ๒๐

- รู้จักพยัญชนะ ป,ผ,ฝ
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร K
- สัปดาห์ที่ ๑๕
- ทบทวนตัวเลข ๐ - ๕
  - จำนวนเพิ่ม - ลด
  - รู้จักพยัญชนะ พ,ฟ
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร L
- สัปดาห์ที่ ๑๖
- ทบทวนตัวเลข ๐ - ๕
  - ความเหมือน - ความต่าง
  - ทบทวนพยัญชนะ ภ,ม,ย
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร M
- สัปดาห์ที่ ๑๗
- ทบทวนตัวเลข ๐ - ๕ , ๐ - ๕
  - การบอกสิ่งของ
  - ฝึกหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อเพื่อน
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร N
- สัปดาห์ที่ ๑๘
- หนูช่างสงสัย
  - เรื่องที่เด็กสนใจ อยากรู้
  - อยากรู้อะไร
  - การประเมินพัฒนาการ
- สัปดาห์ที่ ๑๙ - ๒๒
- การเตรียมความพร้อม
  - ทบทวนพยัญชนะ ร,ล,ว
- สัปดาห์ที่ ๒๓
- นับปากเปล่า, รู้ค่าเลข ๖
  - จำนวนเพิ่ม - ลด
  - ฝึกหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อสัตว์
  - ฝึกเขียนเส้น
  - รู้จักตัวอักษร O
- สัปดาห์ที่ ๒๔
- รู้ค่าเลข ๖

- การเรียงลำดับสิ่งของ ๓ ขนาด
  - ท้องกลอน ฝนตกพริ้ว พริ้ว
  - รู้จักตัวอักษร P
  - ทบทวนพยัญชนะ ศ, ซ, ส
- สัปดาห์ที่ ๒๕
- รู้ค่าเลข ๗
  - จำนวนเท่ากัน – ไม่เท่ากัน
  - ฝึกการหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อผลไม้
  - ทบทวนการเขียนเส้น
  - รู้จักอักษร Q
- สัปดาห์ที่ ๒๖
- รู้ค่าเลข ๗
  - การวัดสิ่งของ
  - รู้จักพยัญชนะ ณ, ณ
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักอักษรตัว R
  - ทบทวนพยัญชนะ ห, ฬ, อ
- สัปดาห์ที่ ๒๗
- รู้จักตัวเลข ๘
  - การจับคู่จำนวนหนึ่งต่อหนึ่ง
  - รู้จักพยัญชนะ ท, ท, ท
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร S
- สัปดาห์ที่ ๒๘
- รู้จักค่าเลข ๘
  - จำนวนมากน้อย
  - รู้จักพยัญชนะ อ, ฮ
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักอักษรตัว T
  - ท้องปากเปล่า ๑ – ๑๐๐
- สัปดาห์ที่ ๒๙
- รู้ค่าเลข ๙
  - การเพิ่ม – ลด
  - พยัญชนะ ม, ม
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร U

- สัปดาห์ที่ ๓๐
- รู้ค่าเลข ๙
  - จำนวนเท่ากัน – ไม่เท่ากัน
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักอักษร V
  - ท่องปากเปล่า ๑ – ๑๐๐
- สัปดาห์ที่ ๓๑
- รู้ค่าเลข ๐
  - การชี้สิ่งของ
  - รู้จักพยัญชนะ อ, ฮ
  - รู้จักเส้น □
  - รู้จักตัวอักษร W
  - ท่องปากเปล่า ๑ – ๑๐๐
- สัปดาห์ที่ ๓๒
- รู้ค่าเลข ๑๐ / ๑๐
  - การชี้สิ่งของ
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ซ
  - ฝึกเขียนเส้น □
  - รู้จักตัวอักษร X
  - ท่องปากเปล่า ๑ – ๑๐๐
- สัปดาห์ที่ ๓๓
- ทบทวนตัวเลข ๖ – ๑๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ท – ม
  - รู้จักเส้น
  - รู้จักตัวอักษร Y
- สัปดาห์ที่ ๓๔
- ทบทวนตัวเลข ๑ – ๑๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ให้อ่านรู้จักเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ทบทวนตัวอักษร Z
- สัปดาห์ที่ ๓๕
- ทบทวนตัวเลข ๑ – ๑๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ทบทวนตัวอักษร A – Z

- สัปดาห์ที่ ๓๖ – ๓๗
- ทบทวนตัวเลข ๐ – ๑๐
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ทบทวนตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๓๘
- สิ่งที่หนูต้องการเรียนรู้
  - สรุปรูป / ทบทวน
  - การประเมินพัฒนาการ
- สัปดาห์ที่ ๓๘
- ทบทวนตัวเลข ๑ – ๑๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ให้อ่านจกเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ทบทวนตัวอักษร Z
- สัปดาห์ที่ ๓๙
- ทบทวนตัวเลข ๑ – ๑๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ทบทวนตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๔๐
- ทบทวนตัวเลข ๐ – ๑๐
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ทบทวนตัวอักษร A – Z
  - ให้อ่านจกคำนิยามหลักไทย ๑๒ ประการ
- สัปดาห์ที่ ๔๑
- ท่องปากเปล่า ๑ – ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ให้อ่านจกเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ทบทวนตัวอักษร Z
  - ให้อ่านจกคำนิยามหลักไทย ๑๒ ประการ
- สัปดาห์ที่ ๔๒
- ท่องปากเปล่า ๑ – ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
  - ให้อ่านจกเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ทบทวนตัวอักษร Z
  - ให้อ่านจกคำนิยามหลักไทย ๑๒ ประการ

- สัปดาห์ที่ ๔๓
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านธงประจำชาติอาเซียน
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ

- สัปดาห์ที่ ๔๔
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านธงประจำชาติอาเซียน
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ

- สัปดาห์ที่ ๔๕
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านธงประจำชาติอาเซียน
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ

- สัปดาห์ที่ ๔๖
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านธงประจำชาติอาเซียน
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ

- สัปดาห์ที่ ๔๗
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านธงประจำชาติอาเซียน
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ

- สัปดาห์ที่ ๔๘
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - รูปทรง
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านและเขียนพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านและเขียนประจำชาติอาเซียน
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ
- สัปดาห์ที่ ๔๙
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - ให้อ่านและเขียนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันวิสาขบูชา
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านและเขียนพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านและเขียนกิจกรรมที่ปฏิบัติในวันวิสาขบูชา
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ
- สัปดาห์ที่ ๕๐
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - ให้อ่านและเขียนความเป็นมาของการถวายเทียนพรรษา
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านและเขียนพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านและเขียนกิจกรรมที่ควรปฏิบัติในวันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ
- สัปดาห์ที่ ๕๑
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - ให้อ่านและเขียนการทำบุญตักบาตร
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ให้อ่านและเขียนพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ให้อ่านและเขียนการเวียนเทียน
  - ให้อ่านค่านิยมหลักไทย ๑๒ ประการ
- สัปดาห์ที่ ๕๒
- ท่องปากเปล่า ๑ - ๑๐๐
  - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ
  - ทบทวนพยัญชนะ A - Z
  - ให้อ่านและเขียนพื้นฐาน ๑๓ เส้น
  - ทบทวนทักษะการฟังพูด อ่าน เขียน
  - ให้อ่านและเขียนความพอประมาณ
- สัปดาห์ที่ ๕๓
- สิ่งที่ต้องรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้
  - สรุปลง / ทบทวน
  - การประเมินพัฒนาการ

สาระการจัดประสบการณ์ (เพิ่มเติม) การศึกษาปฐมวัย
 ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)

- สัปดาห์ที่ ๑- ๒
- การเตรียมความพร้อม
- สัปดาห์ที่ ๓
- รู้จักพยัญชนะตัว ง
  - เลข ๐
  - ตัวอักษร C
  - คำตรงข้าม สั้น - ยาว
- สัปดาห์ที่ ๔
- รู้จักตัวพยัญชนะ จ, ว
  - รู้จักตัวอักษร ABC
  - เปรียบเทียบคำตรงข้ามสั้น - ยาว
- สัปดาห์ที่ ๕
- รู้จักพยัญชนะตัว ร, ฅ
  - รู้จักตัวเลข ๑
  - รู้ตัวอักษร D
  - สนทนา GOOD MORNING
  - รู้จักคำตรงข้าม สูง - ต่ำ, สูง - เตี้ย
- สัปดาห์ที่ ๖
- อ่านบทสนทนาภาษาอังกฤษ GOOD BYE
  - บอกค่าตัวเลข ๑ ได้
  - คำตรงข้าม สั้น- ยาว
  - รู้จักคำตรงข้าม สูง - ต่ำ, สูง - เตี้ย
- สัปดาห์ที่ ๗
- คำพยัญชนะตัว ษ
  - สนทนา GOOD MORNING
  - สนทนา GOOD BYE
  - การเรียงลำดับ ต่ำ - สูง
  - บอกขนาด เล็ก - ใหญ่
- สัปดาห์ที่ ๘
- ท้อง ๑ - ๕
  - รู้จักจำนวน รู้ค่าของเลข ๒
  - รู้จัก ถ, ภ
  - รู้จักตัวอักษรภาษาอังกฤษตัว G
  - รู้จักคำ GOOD MORNING, GOOD BYE, THANK YOU
  - รู้จัก ไกล - ใกล้
- สัปดาห์ที่ ๙
- รู้จักจำนวนเลข ๓
  - รู้จักอ่านและเขียน ผ, ฝ
  - รู้จักตัวอักษรภาษาอังกฤษ ตัว D E F G
  - รู้จักความหมายตรงข้าม บน - ล่าง
- สัปดาห์ที่ ๑๐
- นับเลขเรียงลำดับ ๑ - ๕ ได้
  - บอกได้ว่าตัวใดคือเลข ๓
  - บอกจำนวนเลข ๑ - ONE ได้

- สัปดาห์ที่ ๑๑
- รู้จักตัวเลข ๔
  - รู้จักความหมายตัวเลขไทย
  - ภาษาอังกฤษ ๒ – TWO
  - เปรียบเทียบคำว่า อ้วน – ผอม
  - เขียนพยัญชนะไทย ฟ, พ
- สัปดาห์ที่ ๑๒
- รู้จักเปรียบเทียบ หนา – บาง
  - ภาษาอังกฤษ ๓ - THREE
  - บอกได้ว่าตัวใดคือเลข ๔
- สัปดาห์ที่ ๑๓
- รู้จักค่าตัวเลข ๔ FOUR
  - รู้จักพยัญชนะ ต, ด
  - รู้จักตัวอักษร
  - รู้จักจำนวนนับ ๕
  - รู้จักคำตรงข้าม แข็ง – นิ่ม, แข็ง – อ่อน
- สัปดาห์ที่ ๑๔
- รู้จักความหมาย เปียก – แห้ง
  - รู้จักอักษรตัว H, I, J K จำนวน FIVE – ๕
  - รู้จักตัว ต, ข
  - บอกได้ว่าตัวใดคือตัวเลข ๕
- สัปดาห์ที่ ๑๕
- รู้จักเขียนตามรอยประ พยัญชนะไทย ซ
  - รู้จักเขียน เลข 6,๖
  - รู้จักนับเรียงลำดับ ๑ – ๑๐, ONE – TEN
  - รู้จักจำนวนนับ ๖ – SIX
  - รู้จักเขียนภาษาอังกฤษตัว L
  - รู้จักความรู้สึก ร้อน – เย็น
- สัปดาห์ที่ ๑๖
- รู้จักพยัญชนะ ซ, น
  - รู้จักตัวอักษร M
  - รู้จักค่าจำนวนนับ ๗ – SEVEN
  - รู้จักค่าเลข ๗
- สัปดาห์ที่ ๑๗
- เรียนรู้จังหวัดขอนแก่น**
- ชื่อลักษณะภูมิประเทศ
  - ภูมิอากาศจังหวัดของเรา
  - คำขวัญของจังหวัด
  - อาชีพและอาหารพื้นเมืองของจังหวัด
  - ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น
  - สถานที่สำคัญของจังหวัด
- สัปดาห์ที่ ๑๘
- รู้จักค่าตัวอักษร N
  - รู้จักจำนวนนับ ๘ – EIGHT
  - พยัญชนะ น, ฉ

- สัปดาห์ที่ ๑๙
- รู้จักพยัญชนะ ม, ข
  - รู้จักเขียนตัวเลข ๗ จำนวน ๑ - ๑๐
  - เขียนตัวอักษร O - รู้จักจำนวนนับ ๙ NINE
- สัปดาห์ที่ ๒๐
- รู้จักตัวอักษร L M N O
  - จำนวนนับ ๑๐ - TEN
  - รู้จักตัวเลข ๘
  - รู้จักตัวอักษร ท, ฑ
- สัปดาห์ที่ ๒๑
- อ่านและเขียนตามรอยประ ล และ ๘
  - นับ ๑ - ๑๐ และ ONE - TEN
- สัปดาห์ที่ ๒๒
- อ่านและเขียนพยัญชนะ ส, อ และเลข ๙ ตามรอยประ
  - อ่านและเขียนตัว P และคำศัพท์ Head ตามรอยประ
  - บอกและชี้ให้เห็นถึงความหมาย ความแตกต่าง เล็ก - ใหญ่
  - รู้ลำดับตัวเลข ๑ - ๑๐
- สัปดาห์ที่ ๒๓
- รู้จักพยัญชนะ ฮ, ญ และเลข ๙
  - รู้จักความหมายตรงข้าม สั้น - ยาว
  - รู้จักตัวอักษร Q และรู้จักความหมายคำว่า EYE
- สัปดาห์ที่ ๒๔
- รู้จักพยัญชนะ ณ, ฒ และ 10, ๑๐
  - รู้จักอักษร R และรู้ความหมายของศัพท์ RAR แปลว่า หู
  - รู้จักความหมายของคำว่า สูง - ต่ำ, สูง - เตี้ย
- สัปดาห์ที่ ๒๕
- สรูป / ทบทวน
  - การประเมินพัฒนาการ
- สัปดาห์ที่ ๒๖
- ศาสตร์พระราชา**
- การจัดกิจกรรมเล่นตามรอยพ่อ
  - พระบรมราโชบายด้านการศึกษา รัชกาลที่ ๑๐
  - ศูนย์พระมหาชน □
  - ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- สัปดาห์ที่ ๒๗
- รู้จักเปรียบเทียบหนักเบา
  - สอนกิจกรรมเสริมทักษะพยัญชนะไทยตัว ฎ, ฐ และคำว่า ฐาน, ชฎา
  - สอนกิจกรรมเสริมทักษะตัวอักษรภาษาอังกฤษ ๑, J คำว่า I แปลว่า ฉัน
- สัปดาห์ที่ ๒๘
- รู้จักสระอะ สระอา
  - รู้ความหมาย บน - ล่าง
  - รู้ความหมาย MOUTH และตัวอักษร U
- สัปดาห์ที่ ๒๙
- การนับ ๐ - ๔
  - รู้จักการอ่าน ก - ฮ
  - รู้จักการอ่าน สระ อี
  - รู้จักการเปรียบเทียบมาก - น้อย
  - รู้จักการอ่านเสียงคำศัพท์ NECK และอ่านออกเสียงตัว v

- สัปดาห์ที่ ๓๐
- รู้จักคำและความหมาย ๐ - ๕
  - รู้จักพยัญชนะ ฒ, ฎ
  - เรียงลำดับจากมาก - น้อย
- สัปดาห์ที่ ๓๑
- รู้จักสระ อี
  - รู้จักความหมายก่อน - หลัง
  - รู้จักคำศัพท์ HAIR ตัวพยัญชนะ w
- สัปดาห์ที่ ๓๒
- รู้จักคำว่า Happy New Year
  - รู้จักการพุดอวยพรในวันขึ้นปีใหม่
  - รู้จักการมอบการ์ดและมอบของขวัญวันปีใหม่
  - รู้กิจกรรมที่จัดในวันปีใหม่ □
- สัปดาห์ที่ ๓๓
- รู้คำขวัญวันเด็ก
  - ท่องคำขวัญวันเด็ก
- สัปดาห์ที่ ๓๔
- สระอี
  - พยัญชนะ ก - ฮ
  - รู้ค่าจำนวน 1 - 9, ๑ - ๙, ๑๐
  - ทบทวนตัวอักษร T V U W X คำศัพท์ FACE
  - เปรียบเทียบอ้วน - ผอม หนา - บาง
- สัปดาห์ที่ ๓๕
- สระอี
  - 1 - 9, ๑ - ๙
  - รู้จักตัว X
- สัปดาห์ที่ ๓๖
- อ่านและเขียน สระเอ สระแอ
  - จำนวน 1 - 9
  - ตัวอักษร Y คำศัพท์ HAND
  - คำตรงข้ามลอย - จม
- สัปดาห์ที่ ๓๗
- อ่านและเขียนสระอุ
  - อ่านและเขียน ก - ฮ
  - คำตรงข้ามกลม -แบน
  - ตัวอักษร z และคำศัพท์ ARM
- สัปดาห์ที่ ๓๘
- รู้จักใช้สระ ใ-, ไ-, โ- สระอุและพยัญชนะ ก - ฮ
  - รู้จักเปรียบเทียบสิ่งของ ร้อน - เย็น, ลอย - จม
  - รู้จักตัวอักษร X Y Z และคำศัพท์ LEG
- สัปดาห์ที่ ๓๙
- รู้จักใช้สระ ใ-, ไ-, โ- สระอุและพยัญชนะ ก - ฮ
  - เปรียบเทียบสิ่งของ ลอย - จม
  - ตัวอักษร A - Z
- สัปดาห์ที่ ๔๐
- นับจำนวน 1 -10, ๑ - ๑๐
  - พยัญชนะ ก - ฮ

- สัปดาห์ที่ ๔๑ - สระอะ สระอุ สระอิ สระอี
 - นับเรียงลำดับ 1 – 10, ๑ – ๑๐
 - ทบทวน A – Z
 - ทบทวนคำตรงข้ามเล็ก – ใหญ่, สั้น – ยาว, สูง – เตี้ย, มีด – สว่าง, มาก – น้อย
- สัปดาห์ที่ ๔๒ - รู้จักสระอะ สระอุ สระอิ สระอี
 - รู้จักสังเกตเปรียบเทียบใกล้ – ไกล, ก่อน – หลัง, อ้วน – ผอม, หนา – บาง, บน – ล่าง
 - ตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๔๓ **อาเซียนศึกษา**
 - สมาชิกอาเซียน
 - สัญลักษณ์อาเซียน
 - ภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมอาเซียน
- สัปดาห์ที่ ๔๔ - รู้จักสระอะ สระอุ สระอิ สระอี
 - รู้จักสังเกตเปรียบเทียบใกล้ – ไกล, ก่อน – หลัง, อ้วน – ผอม, หนา – บาง, บน – ล่าง
 - ตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๔๕ **เศรษฐกิจพอเพียง**
 - ความพอประมาณ
 - ความมีเหตุผล
 - มีภูมิคุ้มกันที่ดี
 - ความรอบรู้
- สัปดาห์ที่ ๔๖ - รู้จักสระอะ สระอุ สระอิ สระอี
 - รู้จักสังเกตเปรียบเทียบใกล้ – ไกล, ก่อน – หลัง, อ้วน – ผอม, หนา – บาง, บน – ล่าง
 - ตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๔๗ - รู้จักสระอะ สระอุ สระอิ สระอี
 - รู้จักสังเกตเปรียบเทียบใกล้ – ไกล, ก่อน – หลัง, อ้วน – ผอม, หนา – บาง, บน – ล่าง
 - ตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๔๘ - รู้จักสระอะ สระอุ สระอิ สระอี
 - รู้จักสังเกตเปรียบเทียบใกล้ – ไกล, ก่อน – หลัง, อ้วน – ผอม, หนา – บาง, บน – ล่าง
 - ตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๔๙ - สิ่งที่หนูต้องการเรียนรู้
 - สรุปล / ทบทวน

- สัปดาห์ที่ ๕๐
- การประเมินพัฒนาการ
  - รู้จักสระอะ สระอุ สระอิ สระอี
  - รู้จักสังเกตเปรียบเทียบใกล้ – ไกล, ก่อน – หลัง, อ้วน – ผอม, หนา – บาง, บน – ล่าง
  - ตัวอักษร A – Z
- สัปดาห์ที่ ๕๑
- สิ่งที่หนูต้องการเรียนรู้
  - สรุปล / ทบทวน
  - การประเมินพัฒนาการ
- สัปดาห์ที่ ๕๒
- สิ่งที่หนูต้องการเรียนรู้
  - สรุปล / ทบทวน
  - การประเมินพัฒนาการ
- สัปดาห์ที่ ๕๓
- ประเมินพัฒนาการ
  - สรุปล / ทบทวน

สาระการจัดประสบการณ์ (เพิ่มเติม) การศึกษาปฐมวัย
 ชั้นปฐมวัยปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)

- สัปดาห์ที่ ๑
- รู้ค่าเลข ๐ นับปากเปล่า ๑ - ๒๐ นับเพิ่ม / ลด
  - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ
  - ท่องปากเปล่า A - Z
- สัปดาห์ที่ ๒
- รู้ค่าเลข 1, ๑
  - นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - พยัญชนะ ง, จ
  - รู้จักอักษร C, D
  - รู้จักคำตรงข้าม อ้วน - ผอม
- สัปดาห์ที่ ๓
- รู้ค่าเลข 2, ๒
  - นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ว, ร
  - รู้จักตัวอักษร A, B
  - รู้จักคำตรงข้าม สั้น - ยาว
- สัปดาห์ที่ ๔
- รู้ค่าเลข 3, ๓, นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ฐ, บ
  - รู้จักคำตรงข้ามสูง - ต่ำ, สูง - เตี้ย
- สัปดาห์ที่ ๕
- รู้ค่าเลข 4, ๔
  - นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ษ, ป
  - รู้จักตัวอักษร G, H สนทนา GOOD MORNING
  - รู้จักคำตรงข้าม มาก - น้อย
- สัปดาห์ที่ ๖
- รู้ค่าเลข 5, ๕
  - นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ก, ถ, ฎ
  - รู้จักตัวอักษร I, J สนทนา GOOD BYE
  - รู้จักคำตรงข้ามใกล้ - ไกล
- สัปดาห์ที่ ๗
- รู้ค่าเลข 6, ๖
  - นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ผ, ฝ, ย
  - รู้จักตัวอักษร K, L สนทนา THANK YOU
  - รู้จักคำตรงข้าม บน - ล่าง

- สัปดาห์ที่ ๘
- รู้ค่าเลข 7, ๗ นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ผ, พ, พ
  - รู้จักตัวอักษร M, N
  - รู้จักคำตรงข้าม หน้า - เบา
  - ทบทวนคำสนทนา
- สัปดาห์ที่ ๙
- รู้ค่าเลข 8, ๘ นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ค, ศ
  - รู้จักตัวอักษร O, P, ONE
  - รู้จักคำตรงข้าม กลม - แบน
  - ทบทวนคำสนทนา
- สัปดาห์ที่ ๑๐
- รู้ค่าเลข 9, ๙ นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ด, ต
  - รู้จักตัวอักษร Q, R, TWO
  - รู้จักคำตรงข้าม หน้า - บาง
  - ทบทวนคำสนทนา
- สัปดาห์ที่ ๑๑
- รู้ค่าเลข 10, ๑๐ เพิ่ม/ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักพยัญชนะ ข, ช
  - รู้จักตัวอักษร S, T, HOME
  - รู้จักคำตรงข้าม ก่อน - หลัง
- สัปดาห์ที่ ๑๒
- รู้ค่าเลข 1 - 10 นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - เครื่องหมาย =, ≠
  - รู้จักพยัญชนะ ข, ซ
  - รู้จักตัวอักษร U, V
  - รู้จักคำศัพท์ภาษาอังกฤษ FATHER, MOTHER
- สัปดาห์ที่ ๑๓
- รู้ค่าเลข 1 - 10 นับเพิ่ม / ลด ๑ - ๑๐
  - รู้จักเครื่องหมาย <, >
  - รู้จักพยัญชนะ น, ณ
  - รู้จักตัวอักษร W, X, THREE
  - รู้จักคำตรงข้าม ใหญ่ - เล็ก
- สัปดาห์ที่ ๑๔
- รู้ค่าเลข 11, ๑๑
  - ทบทวนเครื่องหมาย <, > และ =, ≠
  - รู้พยัญชนะ ม, ม
  - รู้จักตัวอักษร Y, Z, FOUR
  - รู้จักคำตรงข้าม จม - ลอย

- สัปดาห์ที่ ๑๕
- รู้ค่าเลข 12, ๑๒
  - ความหมายของการบวก
  - รู้จักพยัญชนะ ท, ท, ห
  - รู้จักตัวอักษร A, Z, SCHOOL
  - รู้จักคำตรงข้าม ข้างหน้า – ข้างหลัง
- สัปดาห์ที่ ๑๖
- รู้ค่าเลข 13, ๑๓
  - ความหมายของการลบ
  - รู้จักพยัญชนะ ล, ส
  - รู้จักคำศัพท์ TEACHER, FIVE
  - รู้จักคำตรงข้าม แฉ่ง – นิ่ม
- สัปดาห์ที่ ๑๗
- เรียนรู้จังหวัดขอนแก่น**
- ชื่อลักษณะภูมิประเทศ
  - ภูมิอากาศจังหวัดของเรา
  - คำขวัญของจังหวัด
  - อาชีพและอาหารพื้นเมืองของจังหวัด
  - ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น
  - สถานที่สำคัญของจังหวัด
- สัปดาห์ที่ ๑๘
- รู้ค่าเลข 14, ๑๔
  - โจทย์ปัญหาการบวก (ปากเปล่า)
  - รู้จักพยัญชนะ อ, ฮ
  - รู้จักจำนวนนับ SIX, SEVEN
  - รู้จักคำตรงข้าม เรียบ – ขรุขระ
- สัปดาห์ที่ ๑๙
- รู้ค่าเลข 15, ๑๕
  - โจทย์ปัญหาการบวก (ปากเปล่า)
  - รู้จักพยัญชนะ ญ, ณ, ณ
  - รู้จักจำนวนนับ EIGHT, NINE
  - รู้จักคำตรงข้าม เร็ว – ช้า
- สัปดาห์ที่ ๒๐
- รู้ค่าเลข 16, ๑๖
  - โจทย์ปัญหาการลบ
  - รู้จักพยัญชนะ ฒ, ฎ, ฏ, ฐ
  - รู้จักจำนวนนับ Ten
  - ทบทวน ONE – TEN

- สัปดาห์ที่ ๒๑
- รู้ค่าเลข 17, ๑๗
  - ทบทวนความหมาย 1 – 10 (ปากเปล่า 1 – 20)
  - โจทย์ปัญหา
  - สระ -า
  - ทบทวนตัวอักษร A – Z, ONE – TEN
  - รู้จักคำตรงข้าม ตาย – เป็น
- สัปดาห์ที่ ๒๒
- รู้ค่าเลข 19, ๑๙
  - โจทย์ปัญหาการบวก – ลบ
  - เกมผสมสระ อี
  - รู้จักคำศัพท์ RAIN – BOW
- สัปดาห์ที่ ๒๓
- รู้ค่าเลข 20, ๒๐
  - โจทย์ปัญหาการบวก – ลบ
  - สัญลักษณ์แทนโจทย์ปัญหา
  - เกมผสมสระ อุ
  - รู้คำศัพท์ SUN, MOON
- สัปดาห์ที่ ๒๔
- สรุป/ทบทวน/ประเมิน**
- รู้จักคำตรงข้าม มีด – สว่าน
- สัปดาห์ที่ ๒๕
- รู้ค่าเลข 1 – 20, ๑ – ๒๐
  - โจทย์ปัญหาการบวก
  - สัญลักษณ์แทนโจทย์ปัญหา
  - รู้จักคำศัพท์ BIRD, CAT, DOG, ฯลฯ
  - รู้จักคำตรงข้าม กว้าง – แคบ
- สัปดาห์ที่ ๒๖
- ศาสตร์พระราชา**
- การจัดกิจกรรมเล่นตามรอยพ่อ
  - พระบรมราโชบายด้านการศึกษา รัชกาลที่ ๑๐
  - ศูนย์พระมหาชน
  - ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- สัปดาห์ที่ ๒๗
- รู้ค่าเลข 1 – 20, ๑ – ๒๐
  - โจทย์ปัญหาการลบ และสัญลักษณ์
  - สระ อี
  - รู้คำศัพท์ B BIRD
  - รู้จักคำตรงข้ามขึ้น – ลง

- สัปดาห์ที่ ๒๘
- ทบทวนเลข 1 – 20, ๑ – ๒๐
  - บวกลบในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๕
  - สระ อู
  - ทบทวน A – Z, TREE
  - รู้จักคำตรงข้าม นอก – ใน
- สัปดาห์ที่ ๒๙
- บวกลบในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๕
  - ผสมสระอี, สระอา
  - ผสมสระอา, สระอา
  - รู้คำศัพท์ FLOWER
- สัปดาห์ที่ ๓๐
- ทบทวนรู้ค่า 1 -10
  - บวกเลขในแนวนอนผลลัพธ์เกิน ๕
  - ผสมคำที่มีสระอี, สระ อา
  - คำศัพท์ BUTTERFLY
  - รู้จักคำตรงข้าม ตึง – หย่อน
- สัปดาห์ที่ ๓๑
- ทบทวนรู้ค่า ๑ – ๑๐
  - บวกเลขในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
  - ผสมคำที่มีสระ อู กับ สระ อู
  - ศัพท์ ANT
  - ทบทวนบทสนทนา
  - คำตรงข้าม ทุ่ – แหลม
- สัปดาห์ที่ ๓๒
- รู้จักคำว่า Happy New Year
  - รู้จักการพุดอวยพรในวันขึ้นปีใหม่
  - รู้จักการมอบการ์ดและมอบของขวัญวันปีใหม่
  - รู้กิจกรรมที่จัดในวันปีใหม่ □
- สัปดาห์ที่ ๓๓
- รู้คำขวัญวันเด็ก
  - ท่องคำขวัญวันเด็ก
- สัปดาห์ที่ ๓๔
- ทบทวนรู้ค่า 1 -10
  - บวกเลขในแนวนอนผลลัพธ์เกิน ๕
  - ผสมคำที่มีสระอี, สระ อา
  - คำศัพท์ BUTTERFLY
  - รู้จักคำตรงข้าม ตึง – หย่อน
- สัปดาห์ที่ ๓๕
- ทบทวนรู้ค่า ๑ – ๑๐
  - บวกเลขในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
  - ผสมคำที่มีสระ อู กับ สระ อู
  - ศัพท์ ANT

- ทบทวนบทสนทนา
 - คำตรงข้าม หู่ – แหลม
 - ทบทวนรู้ค่า 1 – 10
 - ลบเลขในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๕
 - ผสมคำที่มีสระ -ะ กับสระ -ะ
 - คำศัพท์ FRUIT BANANA
 - รู้จักคำตรงข้าม เหม็น – หอม
- สัปดาห์ที่ ๓๖
- ทบทวนรู้ค่า ๑ – ๑๐
 - ลบเลขในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๕
 - รู้จักคำ ข้าว
 - คำศัพท์ RICE
 - คำตรงข้าม ไส้ – ชุ่น
- สัปดาห์ที่ ๓๗
- ทบทวนรู้ค่า 1 – 10
 - ลบเลขในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
 - ผสมคำที่มีสระ -ะ กับ สระ -ิ
 - ทบทวน A – Z
 - คำตรงข้าม อ่อน – แข็ง
- สัปดาห์ที่ ๓๘
- ทบทวนรู้ค่า ๑ – ๑๐
 - ลบเลขในแนวนอนผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
 - รู้จักคำ สีแดง, สีชมพู, สีเขียว, ฯลฯ
 - คำศัพท์ RED, PINK, GREEN
 - คำตรงข้าม จืด – เค็ม
- สัปดาห์ที่ ๓๙
- ทบทวนรู้ค่า 1 – 10
 - โจทย์ปัญหา บวก – ลบ ๕
 - รู้จักคำ รถยนต์, เรือ, เครื่องบิน, รถไฟ
 - คำศัพท์ CAR, BOAT, PLANE
 - คำตรงข้าม ดั่ง – เียบ
- สัปดาห์ที่ ๔๐
- นับปากเปล่า ๑ – ๕๐
 - โจทย์ปัญหาบวก, ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
 - รู้จักคำ จดหมาย, โทรศัพท์, ฯลฯ
 - รู้จักคำศัพท์ TELEPHONE
 - คำตรงข้าม ขาว – ดำ
- สัปดาห์ที่ ๔๑
- นับปากเปล่า ๑ – ๕๐
 - โจทย์ปัญหาบวก, ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
 - รู้จักคำ ดินสอ, แก้ว, ไม้กวาด ฯลฯ
 - ทบทวนบทสนทนา E
- สัปดาห์ที่ ๔๒

- สัปดาห์ที่ ๔๓
- คำตรงข้าม เท่า, ไม่เท่า
  - นับปากเปล่า ๑ - ๕๐
  - โจทย์ปัญหาบวก, ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
  - รู้จักคำ วงกลม, สามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม
  - ทบทวนการใช้สระ
  - คำตรงข้าม ถูก - ผิด
- สัปดาห์ที่ ๔๔
- เศรษฐกิจพอเพียง**
- ความพอประมาณ
  - ความมีเหตุผล
  - ความรอบรู้
  - มีภูมิคุ้มกันที่ดี
  - คุณธรรมความดี
- สัปดาห์ที่ ๔๖
- EF (Executive Functions)**
- การพัฒนาทักษะสมอง EF ด้วยวินัยเชิงบวก
  - กิจกรรมเสริมทักษะ EF
- สัปดาห์ที่ ๔๗
- นับปากเปล่า ๑ - ๕๐
  - โจทย์ปัญหาบวก, ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
  - รู้จักคำ วงกลม, สามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม
  - ทบทวนการใช้สระ
  - คำตรงข้าม ถูก - ผิด
- สัปดาห์ที่ ๔๘
- นับปากเปล่า ๑ - ๕๐
  - โจทย์ปัญหาบวก, ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
  - รู้จักคำ วงกลม, สามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม
  - ทบทวนการใช้สระ
  - คำตรงข้าม ถูก - ผิด
- สัปดาห์ที่ ๔๙
- นับปากเปล่า ๑ - ๕๐
  - โจทย์ปัญหาบวก, ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
  - รู้จักคำ วงกลม, สามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม
  - ทบทวนการใช้สระ
  - คำตรงข้าม ถูก - ผิด
- สัปดาห์ที่ ๕๐
- นับปากเปล่า ๑ - ๕๐
  - โจทย์ปัญหาบวก, ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน ๑๐
  - รู้จักคำ วงกลม, สามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม
  - ทบทวนการใช้สระ
  - คำตรงข้าม ถูก - ผิด
- สัปดาห์ที่ ๕๑
- โตไปไม่โกง**
- ความซื่อสัตย์สุจริต

- การมีจิตสาธารณะ
  - ความเป็นธรรมทางสังคม
  - การกระทำอย่างรับผิดชอบ
  - เป็นอยู่อย่างพอเพียง
- สัปดาห์ที่ ๕๒
- ประเมินพัฒนาการ
  - สรุปราย / ทบทวน
- สัปดาห์ที่ ๕๓
- ประเมินพัฒนาการ - สรุปราย / ทบทวน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ ได้กำหนดการจัดประสบการณ์ ให้เด็กอายุ ๓-๖ ปี โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น เป็น การบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการผ่านการจัดกิจกรรมประสบการณ์ ๖ กิจกรรม ตลอดจนได้กำหนดการจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๙๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือกระทำ เกิดความรู้ มีทักษะ มีคุณจริยธรรม และเกิดการพัฒนา ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องได้รับการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัวยุ ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กในการจัดประสบการณ์ ได้ คำนี้ถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

หลักการจัดประสบการณ์

๑. จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์ รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง
๒. เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
๓. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และ พัฒนาการของเด็ก
๔. จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
๕. ให้พ่อแม่ ครอบครัวยุ ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

แนวทางการจัดประสบการณ์

๑. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่ เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
๒. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้นทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วย ตัวเอง
๓. จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการ เรียนรู้
๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอ ความคิดโดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
๕. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆกัน

๖. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

๗. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

๘. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

๙. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลนำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๑๐. จัดทำประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อ แหล่งการเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดทำประสบการณ์ทราบว่า แต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชนที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑. การกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓-๔ ปี มีความสามารถประมาณ ๘-๑๒ นาที

วัย ๔-๕ ปี มีความสามารถประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

วัย ๕-๖ ปี มีความสามารถประมาณ ๑๕- ๒๐ นาที

๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเสรี เพื่อให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลา ประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๔. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนหรือผู้จัดทำประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังกายมากนัก เพื่อเด็กจะไม่เหนื่อยมากเกินไป

ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๑. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ และจังหวะต่างๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระเครื่องไหว่ร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒. การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ - นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามมือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓. การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อแบ่งปันมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย และศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๔. การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกายเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่หรือทำงานเสร็จ

๕. การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความคิดรวบยอดและคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๖. การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาเป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กกล้าแสดงออกในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๗. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กริเริ่มสร้างสรรค์ได้ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างอย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก เล่นก่อสร้าง

เพื่อให้เด็กมีพัฒนาตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดการจัดกิจกรรมประสบการณ์ ๖ กิจกรรม เพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังต่อไปนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๓. กิจกรรมสร้างสรรค์
๔. กิจกรรมเสรี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. เกมการศึกษา

กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่ให้ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบไปด้วย

๑. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
๒. การเคลื่อนไหวอิสระ
๓. การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย
๔. การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
๕. การเคลื่อนไหวตามข้อตกลง
๖. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
๗. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
๘. การเคลื่อนไหวเป็นคู่
๙. การทำท่าทางประกอบเพลง
๑๐. การทำท่าทางตามความหมายของเพลง
๑๑. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๒. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๓. การร้องเพลง

ฯลฯ

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ผู้ดูแลเด็กสามารถจัดให้สัมพันธ์กับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ผู้ดูแลเด็กต้องการให้เด็กเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรมนี้อย่างน้อยวันละประมาณ ๑๕ – ๒๐ นาที ก่อนสิ้นสุดกิจกรรมทุกครั้งควรให้เด็กได้พัก เช่น นอน นั่งฟังเพลงเบา ๆ ฯลฯ

จุดมุ่งหมาย

๑. ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๒. กล้าแสดงออกและมีวิธิตริเริ่มสร้างสรรค์
๓. เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ
๔. รู้จักปรับตัวเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น กลอง กรับ ฉิ่ง ฯลฯ
๒. แถบบันทึกเสียงเพลง เครื่องเล่นเทป
๓. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงหอย แถบผ้า ฤทธราย

ฯลฯ

กิจกรรม

๑. ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตาม-
บทเพลง คำกลอน คำคล้องจอง
๒. เคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ ตามสัญญาณ-
นัดหมายหรือตามจังหวะเพลง
๓. เคลื่อนไหวอิสระตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้
ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้มากที่สุด ขณะเดียวกันให้คำนึงถึงการใช้
พื้นที่ ระดับและจังหวะในขณะเคลื่อนไหวของร่างกาย
๔. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่าย ๆ ประเภทเคาะ เช่น กรับ กลอง
 ฯลฯ และเคลื่อนไหวประกอบ
๕. ให้เด็กเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์
ประกอบในการเคลื่อนไหว เช่น ห่วง แถบผ้า ถุงทราย ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

๑. สร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และ
มีความเป็นกันเอง
๒. ไม่บังคับถ้าเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้เวลา และให้
โอกาสจนกว่าเด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม
๓. ควรให้เด็กได้แสดงออกอย่างทั่วถึง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวแผนการจัดประสบการณ์
๒. เพื่อให้เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู และครูจะได้ดูแล
พฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด
๓. เพื่อให้เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย มารยาทในการฟัง พูด และ
ลักษณะนิสัยที่ดี

ลักษณะการจัดเนื้อหา

เป็นการเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแบบบูรณาการโดยจัดเป็นหน่วย
การเรียนรู้ประจำสัปดาห์แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา โดยให้ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้น
พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นการปูพื้นฐาน เชื่อมโยงทั้ง ๘ กลุ่มสาระ และ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์สำหรับการเรียนรู้ต่อไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หากแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะได้ดังนี้

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๕. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
๖. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
๗. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี
๘. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

บทบาทและหน้าที่ของครู

ก่อนจัดประสบการณ์ ครูจะต้องศึกษาการทำแนวทางในการจัดประสบการณ์นี้อย่างละเอียดเพื่อให้ได้แนวทางในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับเด็ก และจัดเตรียมสื่อการจัดประสบการณ์ที่ได้เสนอแนะไว้อย่างครบถ้วน เพื่อที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์อย่างไรก็ตาม ครูอาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นการจัดประสบการณ์เนื้อหาให้เด็กต้องจัดกิจกรรมให้เด็กสนใจ เช่น

๑. ทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้
๒. การเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
๓. การเล่าประสบการณ์ตามเนื้อหาต่าง ๆ
๔. การอภิปราย ชักถาม
๕. การสนทนา ตอบคำถาม
๖. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
๗. การทดลอง
๘. การอธิบายสิ่งต่าง ๆ
๙. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
๑๐. การแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง
๑๑. การแสดงบทบาทสมมติ
๑๒. การลงมือปฏิบัติจริง
๑๓. การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕
๑๔. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
๑๕. การนับจำนวน เพิ่ม ลด
๑๖. การเปรียบเทียบเวลา
๑๗. การจำแนกเปรียบเทียบ
๑๘. การเล่านิทาน
๑๙. การร้องเพลง

ฯลฯ

กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ มีความมุ่งหมายที่สำคัญโดยเฉพาะ ดังนี้

๑. เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ด้วยการประกอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และสนองความต้องการของเด็กในการเล่นที่แฝงไว้ซึ่งการศึกษา
๒. เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง คิดค้นคว้า และสร้างสรรค์ด้วยความสนุกและเพลิดเพลิน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องวิตกกังวล
๓. เพื่อฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านประสาทสัมผัสทั้งห้าและมือเกิดพัฒนาการทางการตัดสินใจ การมีเหตุผล ภูษานาด จำนวนสี่ และรูปลักษณะ ทั้งช่วยฝึกเขาวนปัญญา อันเป็นทางนำหรือเตรียมเด็กไปสู่การอ่าน และการเขียนในโอกาสต่อไป

๔. เพื่อฝึกเด็กให้ทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนและเพื่อน ภายในสังคมเล็ก ๆ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๕. เพื่อฝึกให้รู้จักประหยัดวัสดุการศึกษา ฝึกเด็กให้รู้จักการเล่นเครื่องเล่น การเก็บรักษา อุปกรณ์เครื่องเล่น ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและครบถ้วน

๖. เป็นวิธีการที่เด็ก ๆ ได้รับความรัก ความอบอุ่น การอบรมเลี้ยงดู และการปกป้องให้เกิดความปลอดภัยที่จะอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

๗. เป็นวิธีการช่วยส่งเสริมเด็ก ๆ ได้รับความรู้พัฒนาการทางอารมณ์จิตใจและร่างกาย สติปัญญา และสังคม ครบถ้วนพร้อมในโอกาสเดียวกัน

๘. เป็นวิธีการช่วยให้ครูทราบปัญหา ความคับข้องใจเด็ก ทำให้ครูสามารถหาวิธีช่วยคลี่คลายปัญหาแก่เด็กได้

๙. เป็นวิธีการปูพื้นฐานประสบการณ์ และความรู้ ให้เด็กมีความพร้อมสามารถช่วยตนเองได้ ถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของเด็ก พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้อย่างเป็นสุข

๑๐. เป็นวิธีที่ช่วยให้ครูทราบความสนใจเป็นพิเศษของเด็ก และสามารถประเมินผลพัฒนาการ และพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนได้ พร้อมทั้งจะรายงานลงในสมุดรายงานประจำวันเด็กแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. เป็นวิธีการช่วยให้ครูตื่นตัวอยู่เสมอ ในการที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สืบหาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และคิดค้น สร้างสรรค์ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ขึ้น เพื่อส่งเสริมความพร้อมให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑๒. เป็นวิธีการช่วยลดการสูญเสียเปล่าทางการศึกษา ให้ปัญหาเด็กเรียนซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ลดลง ซึ่งกำหนดการจัดศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ไว้ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ และจัดดำเนินการจัดอย่างน้อย ๖ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ และให้เด็กได้เรียนรู้ในแต่ละวัน อย่างน้อยวันละ ๒ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้งซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสุขภาพดีขึ้น
๒. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และฝึกประสาทสัมผัส ระหว่างมือกับตา มือกับเท้า
๓. เพื่อเป็นการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ สังคม สติปัญญา และจินตนาการของเด็ก

ลักษณะการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

๑. การละเล่นพื้นเมือง
๒. เกมต่าง ๆ
๓. การเล่นบ้านจำลอง
๔. การเล่นทราย
๕. การเล่นน้ำ
๖. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
๗. การเดินทรงตัวบนกระดาน
๘. การเดินตามแนว

๙. การเดินถอยหลัง
  ๑๐. การรับ – ส่ง บอล
  ๑๑. การขว้างบอลไกล
  ๑๒. การเตะบอลเข้าประตู
  ๑๓. การกลิ้งบอลกระทบเป้า
  ๑๔. การปาเป้า
  ๑๕. การโหนตัว
- ฯลฯ

บทบาทและหน้าที่ครูในการจัดกิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

การออกกำลังกายของเด็ก ๆ นั้น ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การม้วนหน้า ม้วนหลัง การกลิ้ง การปีนป่าย การวิ่งแข่ง การลาก การเข็น เป็นต้น ในการเล่นนั้น บางอย่าง จำเป็นต้องมีสื่อประกอบด้วย แต่บางอย่างไม่จำเป็นต้องมีสื่อก็ได้ แต่ผู้ดูแลเด็กจะต้องเตรียมตัวเพื่อจัดกิจกรรมให้เด็ก บทบาทและหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง คือ

๑. หากจะให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนาม ผู้ดูแลเด็กจะต้องทำการตรวจสอบเครื่องเล่นนั้นว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยหรือไม่ หรือจะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่

๒. ผู้ดูแลเด็ก จะต้องแนะนำการเล่นที่ถูกวิธีและปลอดภัยให้กับเด็กทุกครั้งจึงให้เล่น

๓. ผู้ดูแลเด็กจะต้องฝึกระเบียบวินัยให้เด็กทุกครั้งที่มีการเล่นกลางแจ้ง

๔. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยผู้ดูแลเด็กคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

๕. เมื่อเลิกเล่นแล้ว เก็บสิ่งของให้เข้าที่ และทำความสะอาดบริเวณที่เล่นให้เรียบร้อยทุกครั้ง

๖. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายพร้อมทั้งแต่งกายให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังจากเลิกเล่น กลางแจ้ง

แล้ว

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาคือเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎ กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เกมการจับคู่สิ่งๆ ที่เหมือนกัน เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับเกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เกมการหาความสัมพันธ์ ฯลฯ

เกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่นควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จากภาพไปสู่รูปทรงและสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนขึ้น เมื่อครูให้เด็กเล่นเกมใหม่ควรแนะนำวิธีการเล่น และเมื่อเล่นเสร็จครูควรตรวจสอบความถูกต้อง บางเกมเด็กอาจตรวจสอบคำถามได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษานี้ครูสามารถผลิตได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มย่อยทุกวัน โดยอาจจัดวางไว้ให้เด็กเลือกเล่นทบทวนตามความต้องการนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด

จุดหมาย

๑. รู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และจำแนก
๒. ส่งเสริมการคิด หาเหตุผล และการตัดสินใจแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

ตัวอย่างเกมการศึกษาเกมจับคู่ * เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น

- จับคู่ที่เหมือนกันทุกประการ
- จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วน ๆ

* เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ (แผนภาพเกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่)

* เกมการเรียงลำดับ (แผนภาพเกมการเรียงลำดับ)

* เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เช่น เกมการตัดต่อ

(จำนวนชิ้น ตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น)

* เกมลอตโต (แผนภาพลอตโต)

* เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปมัย, - เกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้

ฯลฯ

ตารางกิจกรรมประจำวัน

ช่วงเช้า	เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๑๕ น .	รับเด็กเป็นรายบุคคล
	๐๘.๑๕ – ๐๘.๓๐ น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์
	๐๘.๓๐ – ๐๘.๔๕ น.	ตรวจสอบสุขภาพ ไปห้องน้ำ กิจกรรมจิตศึกษา
	๐๘.๔๕ – ๐๙.๑๕ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
	๐๙.๑๕ – ๐๙.๔๕ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
	๐๙.๔๕ – ๑๐.๐๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
	๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมเสรี
	๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
ช่วงบ่าย	เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	พักรับประทานอาหาร (แปรงฟัน)
	๑๒.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
	๑๔.๐๐ – ๑๔.๒๐ น.	เก็บที่นอนล้างหน้า
	๑๔.๒๐ – ๑๔.๓๐ น.	พัก (ดื่มนม, อาหารว่าง)
	๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น.	เกมการศึกษา
	๑๔.๔๕ – ๑๕.๐๐ น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ อาจปรับได้ตามความเหมาะสม

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระ ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัยเรียนรู้ผ่านการเล่นที่น่าสนใจ สนุกสนาน โดยได้กำหนดพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

ภายในห้องเรียน ห้องเรียนแต่ละห้องจะเน้นความสะอาด สวยงาม ปลอดภัย ตกแต่งบอร์ดด้วยเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหน่วยที่เด็กกำลังเรียนอยู่ในแต่ละสัปดาห์ ภายในห้องเรียน จะมีมุมประสบการณ์ พร้อมสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากการสัมผัสทั้งห้า เพราะมีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีจากศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ เช่น มุมร้านค้า มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมของเล่น พลาสติก มุมดนตรี มุมแต่งตัว มุมนิทาน นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้จัดทำห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ภายในห้องเรียนเพื่อความสะอาดและปลอดภัย ของเด็ก

ภายในห้องเรียน จัดตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้วยพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ ผักสวนครัว ไม้ยืนต้น หน้าอาคารเรียน และมีสวนหย่อมด้านหน้าเพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลิน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กได้ ศึกษาออกสถานที่ ทำให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติของจริง ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตดี สนุกสนานกับการเรียนรู้มีคุณครูจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ยึดหลักการสะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่เด็กมีระบบในการควบคุมสื่ออย่างเป็นระบบ มีผู้ดูแลรับผิดชอบ มีกระบวนการดังนี้

๑. การจัดหา มีการสอบถามความต้องการในการใช้สื่อของครูผู้สอน โดยให้แต่ละห้องนำเสนอทุกต้นปีการศึกษา
๒. การจัดเก็บ สื่อทุกประเภทมีทะเบียนคุม มีเอกสารชัดเจน
๓. การจัดการ เมื่อลงทะเบียนแล้วจะแยกให้ครูประจำชั้นรับได้ เก็บได้โดยให้แต่ละห้องนำเสนอทุกต้นปีการศึกษา
๔. การซ่อม จะมีการสำรวจสื่อทุกสิ้นภาคเรียน เพื่อดูว่าสื่อใดชำรุดจะซ่อมบำรุงหรือจำหน่าย

ลักษณะของสื่อ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท

๑. สื่อธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืช ผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น

๒. **สื่อสิ่งพิมพ์** หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติกราฟ เป็นต้น

๓. **สื่อวัสดุและอุปกรณ์** หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์เพื่อประกอบการเรียน เช่น บัตรคำ หุ่นจำลอง เกมการศึกษา เครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง เป็นต้น

๔. **สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง** หมายถึง สื่อที่ไม่มีตัวหนังสือกำกับ เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ เครื่องหมายต่าง ๆ

๕. **สื่อเทคโนโลยี** หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้น เพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโทรทัศน์ วัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น เทปบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์ คอมพิวเตอร์ ซีดี วีซีดี เป็นต้น

แหล่งการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระ ได้จัดบรรยากาศทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการ ของเด็กแต่ละวัย บูรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่สนุกสนาน โดยได้ดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้ดังนี้

๑. **ภายในห้องเรียน** เน้นความปลอดภัย สะอาด สวยงาม ภายในห้องมีมุมประสบการณ์หรือ ศูนย์การเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็ก เรียนรู้จากการสัมผัสทั้ง ๕ สำหรับมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวิทยาศาสตร์ มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น

๒. **ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ** สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระ จัดให้มี บรรยากาศที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีต้นไม้มากมายหลายชนิด พันธุ์ไม้ต่าง ๆ และห้องสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และอื่น ๆ

การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระ ได้กำหนดแนวปฏิบัติการ อบรมเลี้ยงดู โดยเน้นการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ได้แก่

ด้านร่างกาย ส่งเสริมให้เด็กใช้ร่างกายตามความสามารถ

ด้านอารมณ์ จิตใจ ส่งเสริมการตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม ภายใต้ สภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและปลอดภัย

ด้านสังคม ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด

ด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กได้สังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพื่อสร้างความเข้าใจและใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสาร ส่งเสริมการคิด และการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับวัย

การอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ วางรากฐานชีวิตของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดกิจกรรมในแต่ละ วัน ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก โดยผ่านการ

อบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก โดยได้กำหนดแนวปฏิบัติการ อบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน ดังนี้

๑. การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี เป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การนอน การทำความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย และการแสดงมารยาทที่สุภาพ นุ่มนวล แบบไทย

๒. การเคลื่อนไหวและการทรงตัว เป็นการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อแขนกับขา มือกับนิ้วมือ และส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว หรือออกกำลังกายทุกส่วน โดยการจัดให้เด็กได้เคลื่อนไหว ทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และตามความสามารถของวัย เช่น คว้า คลาน ยืน เดิน เล่นนิ้วมือ เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามเสียงดนตรี ปีนป่ายเครื่องเล่นสนามเด็กเล็ก เล่นม้าโยก ลากจูง ของเล่นมีล้อ ชี่จักรยานทรงตัวของเด็กเล็กโดยใช้เท้าช่วยไถ

๓. การฝึกประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ - ตา เป็นการฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ให้พร้อมที่จะหยิบจับ ฝึกการทำงานอย่างสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา รวมทั้งฝึกให้เด็กรู้จัก คาดคะเน หรือระยะเวลาของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเทียบกับตัวเองในลักษณะใกล้กับไกล เช่น มองตาม เครื่องแขวนหรือโมบายที่มีเสียงและสี ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ เล่นหยอดบล็อกรูปทรง-ลวดลาย ดอกหมุด โยนรับลูกบอล เล่นน้ำ เล่นปั้นแป้ง ใช้สีเทียนแท่งใหญ่วาดเขียนขีดเขียน เป็นต้น

๔. การส่งเสริมด้านอารมณ์ เป็นการส่งเสริมการเลี้ยงดูในการตอบสนองความต้องการของเด็ก ด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดความอบอุ่นและมีความสุข เช่น สบตา อุ้ม โอบ กอด สัมผัส การเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินการแสดงออกทางอารมณ์ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็ก แสดงออกอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน ปลูกฝังการชื่นชมธรรมชาติรอบตัว เป็นต้น

๕. การส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และบุคคลใกล้ชิด โดยการพูดคุยหยอกล้อหรือเล่นกับเด็ก เช่น เล่นจ๊ะเอ๋ เล่นจ้ำจี้ เล่นโยกเยก เล่นประกอบคำ ร้อง เช่น จันทร์เจ้าเอ๋ย แมงมุม ตั้งไข่ล้ม หรือพาเด็กไปเล่นนอกบ้าน พบปะเด็กอื่นหรือผู้ใหญ่ภายใต้ การดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น พาไปบ้านญาติ พาไปร่วมกิจกรรมที่ศาสนสถาน เป็นต้น

๖. การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นการกระตุ้นการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการมองเห็น การได้ยินเสียง การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัสจับต้องสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกันในด้าน ขนาด รูปร่าง สี น้ำหนัก และผิวสัมผัส เช่น การเล่นเกมตนเองกับกระจกเงา การเล่นเกมที่มีพื้นผิว แตกต่างกัน เป็นต้น

๗. การส่งเสริมการสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้ สิ่งรอบตัวผ่านเหตุการณ์ และสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ รู้จักสำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เช่น มองตามสิ่งของ หันหา ที่มาของเสียง ค้นหาสิ่งของที่ปิดซ่อนจากสายตา กิจกรรมทดลองง่าย ๆ เป็นต้น

๘. การส่งเสริมทักษะทางภาษา เป็นการฝึกให้เด็กเปล่งเสียง เลียนเสียงของผู้คน เสียงสัตว์ ต่าง ๆ รู้จักชื่อเรียกของตนเอง ชื่อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ชื่อพ่อแม่หรือผู้คนใกล้ชิดและชื่อสิ่ง ต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนฝึกให้เด็กรู้จักสื่อความหมายด้วยคำพูดและท่าทาง ชี้ชวนและสอนให้รู้จักชื่อเรียก สิ่งต่าง ๆ จากของจริง อ่านหนังสือนิทานภาพหรือร้องเพลงง่าย ๆ ให้เด็กฟัง เป็นต้น

๙. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด และตามจินตนาการของตน เช่น ขีดเขียนวาดรูปอย่างอิสระ การเล่นเกมบล็อกขนาดใหญ่ เล่นของเล่น สร้างสรรค์ พูดเล่าเรื่องตามจินตนาการ เล่นสมมติ เป็นต้น

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องให้ครอบคลุมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระ จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรมประสบการณ์ประจำวันและช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกตการสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล และผลงานของเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุป เพื่อบันทึกผลพัฒนาการลงในสมุดบันทึกพัฒนาการประจำชั้นเรียนของเด็กและบันทึกในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน ตลอดจนรายงานผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับทราบและรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่องโดยดำเนินการต่อไปนี้

ก่อนเรียน จัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียน จัดทำเครื่องประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ บันทึกผลการเรียน บันทึกสุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียน มีการนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

การนำผลประเมินมาสรุปและจัดระดับพัฒนาการ ดังนี้

ระดับ ๓ คือ ดี หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติถูกต้องได้คล่องแคล่วชัดเจน และเชื่อมั่น

ระดับ ๒ คือ พอใช้ หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมถูกต้องแต่ยังไม่คล่องแคล่ว ไม่มั่นคง

ระดับ ๑ คือ ควรส่งเสริม หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติได้บ้าง แต่ต้องให้ความช่วยเหลือ

ระยะเวลาการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้คือ

๑. ประเมินพัฒนาการประจำแต่ละกิจกรรม
๒. ประเมินพัฒนาการประจำวัน
๓. ประเมินพัฒนาการประจำภาค / ปี

วิธีประเมินพัฒนาการ

๑. การสังเกตครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ
๒. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจจะมีการบันทึกการสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่
๓. ตรวจสอบผลงานและวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การนำกรอบการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปใช้ และมีการพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี และดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม

- สร้างความตระหนัก
- พัฒนาบุคลากร
- จัดระบบสารสนเทศ
- จัดระบบบริหารจัดการในรูปกรรมการ

๒. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

- คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- หน่วยประสบการณ์การเรียนรู้
- แผนการจัดประสบการณ์

๓. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

- ระบบการประเมินพัฒนาการ
- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
- การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

๔. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- งานธุรการ การเงินและพัสดุ
- งานบุคลากรและการบริหารจัดการ
- งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- งานการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

๕. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- หน่วยงานต้นสังกัด
- คณะกรรมการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖. สรุปและรายงาน

- สรุปการประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานผู้ปกครอง
- รายงานประชาชน
- รายงานหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุน

๗. การปรับปรุงและการพัฒนา

- ปรับแผนปฏิบัติงานปีต่อไป
- ปรับปรุงหลักสูตร
- ปรับปรุงการบริหารจัดการ
- ปรับปรุงระบบสนับสนุนคุณภาพ
- ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มุ่งสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยมีจุดหมายคือ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ตามความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เด็ก

*****

ภาคผนวก

๑. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าพระ สังกัดกองการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๕ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล
ตำบลท่าพระ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)